

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Niko Kuret, predsednik Sekretariata slov. kat.
akad. organizacij:

Središče slov. kat. akad. mladine

Podtalna struja, ki je usahnila pred vojno na Dunaju je privrela na dan spet lani v Krakovu. Slovenska katol. akad. mladina se je vedno zavedala skupnosti, ki jo veže. In če je bilo pred vojno združevanje praktičnega značaja, se je pokazala posledica vojne vihr v duhovni preorientaciji mladine sploh. Prav posebno jasno pa je to dokazala slovenska mladina, ki se je po precejšnjih prizadevanjih prvič po vojni sestala v Krakovu 1929.

Dva momenta sta se jasno pokazala na krakovskem kongresu in ta dva momenta nedvoumno označujeta svojevrstnost novih razmer in usmerjenosti nove slovenske mladine.

Slovenska katoliška akademska mladina se je sestala iz notranje nuje, da poišče tiste duhovne vrednote, ki jo spajajo in ji nalagajo specielne naloge za sedanost in bodočnost. Sestala pa se je tudi s trdnostjo in iskreno voljo, da pozabi preteklost in vse, kar je z njo neprijetnega združenega.

Zato upravičeno lahko trdimo, da je ta mladina docela nov pojav in da pomenja konstruktiven faktor bodočnosti. Težko je prepajati stare kulturne zgradbe z novim duhom, težko izpreminjati miselnost narodov. Uspehi našega prizadevanja se bodo zato morda začeli kazati šele v peti generaciji... Nič zato. Začeti je treba in sedanja mladina je začela. Led je prebit.

Ponovno in še sijajneje je to dokazal ljubljanski kongres.

Krakovski kongres je pravilno ugotovil, da je za tako uspešno delo nujno potrebno neko središče, neka osrednja organizatorna točka.

Ustanovil se je zato Sekretariat slovenskih katol. akad. organizacij. Kongres je poveril vodstvo Sekretarijata tistemu narodu, ki si je najbolje prizadeval za sklicanje kongresa in je kongresu gostoljubno ponudil svoja tla. Poljski kat. akademiki so namreč skupno s Slovaki dali najjačšo iniciativo. Zato je kongres enodušno poveril Sekretarijat njim.

Sekretariat je sicer doživljal težave, združene z vsakim začetkom. Menjal je trikrat predsednika, a vsak izmed njih je dal Sekretarijatu svoje najbolje. Imena Dembiński, Mileski in zlasti Kruszyński ostanejo zapisana v zgodovini Sekretarijata. Priznati moramo agilnost in široke sposobnosti zlasti slednjemu, g. Kruszyńskemu, ki je bil v Ljubljani naš dragi gost.

V Sekretarijatu so položeni temelji. Nadaljnja gradba bo delo naslednjih let.

Poldrugo leto že živi tradicija in v Ljubljani je dobila toliko pogona in pognala spet tako globoke korenine na kongresu, da lahko z živo vero gledamo v prihodnost.

Ljubljanski kongres je poveril Sekretarijat slovenskim katoliškim akademikom. Za eno leto bo torej sedež Sekretarijata v Ljubljani.

Mirne vesti lahko rečemo, da je kongres dal s tem zaupanje delu in prizadevanju slovenske katol. akademske mladine v organizacijskem pogledu, da je priznal globoko idejno prebujenost, ki so jo dokazali slovenski referati z g. prelato dr. Fr. Grivcem na čelu, da pa je s tem počastil tudi mali slovenski narod.

Baš zato nam more biti ljubljanski kongres v ponos. Še vse bolj pa nam mora biti v pobudo za nadaljnje prizadevanje. S tem namreč, da je postala Ljubljana za eno leto središče slovenske katoliške akademske mladine, so stopile pred nas velike naloge, ki jih ne bo zmogel posameznik, ki marveč zahtevajo dejanskega zanimanja in razumevanja vsakega naroda.

Sekretariat je prehodni stadij. On baš mora na pripravljenih temeljih zgraditi veliko in močno vseslovensko katoliško akademsko zvezo.

Slovenci smo torej dobili nalogo, da izdelamo načrt za ureditev te zveze in da pripravimo vse, da bo ta zveza na prihodnjem kongresu v Bratislavi zaživela.

Še več. Dati bomo morali tej zvezi idejne temelje, ki bodo usmerjali delo slovenske katoliške akademske mladine in dali pravico do obstoja ter smisel njeni bodoči veliki organizaciji. Stortli smo to deloma že s kongresom v Ljubljani, katerega idejna smer in snovna razdelitev sta bila v celoti — naša.

Spomenik temu delu bo dalo poročilo o ljubljanskem kongresu, ki ga moramo izdati mi.

Silne važnosti za usmeritev delovanja v bodočnosti pa bo mesečni vestnik, ki ga mora začeti izdajati Sekretariat v jeseni. On bo tvoril vez med vsemi v Sekretarijatu zastopanimi slovenskimi narodnostmi, katerih vsaka bo mogla izpregovoriti v listu v svojem jeziku. Na tak način se bo vršilo neopaženo zblizevanje: saj je spoznavanje glavno med nami. Pasti morajo stoletni zidovi, premostiti je treba od pradedov izkopane prepeade, razpršiti je treba v nič prazne predsodke.

Važen programatičen govor predsednika vlade v Dubrovniku

Dubrovnik, 4. avg. Predsednik vlade, g. general Peter Zivković se je pripeljal v južno Dalmacijo, ter se v Gružu nastanil na vojni ladji »Hvar«, ki ga je sprejela s topovskimi streli.

Iz Gruža se je odpeljal predsednik vlade z avtomobilom v Dubrovnik. Tako Gruž kakor Dubrovnik sta bila okinčana z državnimi zastavami in po ulicah je valovala ogromna množica ljudi, ki se je zbrala, da pozdravi predsednika vlade. Predsednik vlade se je peljal skozi gost špalir med neprestanimi ovacijami meščanstva. Potem je gosp. predsednik vlade ogledal različne naprave, okrajni glavar pa mu je obširno poročal o položaju v okraju, ki je v vsakem oziru dovoljen.

Iz okrožnega inšpektorata se je predsednik vlade podal v občinsko hišo. Podnačelnik občine je pozdravil predsednika vlade s temile besedam:

»Srečni smo, gospod predsednik vlade, da vas morem v imenu občinskega sveta in meščanstva Dubrovnika pozdraviti z dobrodošlico. Jugoslovanski Dubrovnik si šteje v srečo in v ponos, da ste danes v njegovi sredini, ki ste prvi jugoslovanski predsednik vlade, veliki patrijot in mogočen državnik, prvi sodrtnik našega vzvišenega in modrega vladarja, pod čegar vodstvom zre naša domovina na podlagi kraljevega manifesta od 6. januarja lanskega leta v boljšo prihodnost. Dubrovnik, v katerem ste se ustavili na svojem potovanju, vidi v vas svojega velikega prijatelja, ki je z vsemi svojimi močmi podprl našega načelnika, da bi Dubrovnik po več kot 120 letih ponovno osvojil svojo zgodovinsko veljavo in pridobil vse, kar mu gre za njegov razvoj. V imenu občinskega sveta in meščanstva se vam najprizrečnejše zahvalim in pozivam g. občinske svetovalec, da vsi skupaj zakličemo: Naj živi Nj. Vel. naš premilostni kralj Aleksander I.! Naj živi njegov vzvišeni dom! Naj živi prvi jugoslov. predsednik vlade Peter Zivković!«

Te klice so ponovili vsi prisotni z velikim navdušenjem. Predsednik vlade se je zahvalil za topla ovacijo in dejal, da se je hotelo s kraljevim manifestom od 6. januarja pomagati narodu, kajti, kadar gre narodu dobro, je na dobrem tudi država.

Nj. Vel. kralj je prevzel nase veliko skrb in vsi smo dolžni, da ga pri tem njegovem delu iskreno podpiramo. Občine so dobile pod sedanjim režimom popolno svobodo za svoje delo in zato je njih dolžnost, da vztrajajo in da se čim živahneje udejstvujejo za občo blaginjo. Sedanje pokolenje mora veliko izvršiti, da bi mogla kasnejša pokolenja uživati plodove sedanjega dela. Predsednik vlade je nato čestital občinskemu odboru za sedanje delo in pozdravil občinske odbornike z »Ziveli!«

Nato je predsednik vlade sprejel razna odpisništva, na trgu pa je med tem sviral mestna godba, meščanstvo pa je od časa do časa prirejalo predsedniku vlade viharne ovacije. Po končanih sprejemih se je predsednik vlade med ponovnimi ovacijami naroda vrnil v Gruž na krov vojne ladje »Hvar«.

Dubrovnik, 4. avg. u. Snoči se je vršil velik banket v čast predsednika vlade, generala Petra Zivkovića, ki je imel pri tej priliki ta-le govor:

»Dolžnost mi nalaga, da tako zbrani pozdravimo Nj. Vel. kralja, ki je vedno s svojim delom in svojo ljubeznijo do ljudstva bil sinteza najlepših idealov našega naroda in svetel primer etike jugoslovanske duše. Zato Vas pozivam, da zakličemo: Naj živi Nj. Vel. kralj!«

Temu pozivu so sledile spontane in navdušene manifestacije Nj. Vel. kralju. Nato je predsednik vlade nadaljeval:

»Meni je zelo ljubo, da sem prišel v vašo sredino. Obiskal sem Dubrovnik, s katerim nas veže ljubezen do Primorja in spomin na preteklost, ko je bil Dubrovnik med prvaki in najsvetlejša svetilka jugoslovanske kulture. Zvest tem lepim tradicijam, je in bo Dubrovnik tudi v sedanosti prvi borec za tiste velike ideale, ki so tako jasno izraženi v kraljevem manifestu od 6. jan. 1929. Ta zvestoba se lahko izrazi tudi z besedami: Prekiniti z vsemi zablodami in napakami iz preteklosti in postaviti vse narodne moči v službo ene same velike ideje narodnega edinstva in veličine ter moči naše velike domovine Jugoslavije.

Pred pogajanjmi za gospodarski dogovor s Češkoslovaško

Belgrad, 4. avg. m. Minister brez portfelja dr. Frangeš se je danes vrnil iz Bukarešte z aeroplanom. Ostali člani naše delegacije se vrnjo šele jutri. Dr. Frangeš je zvečer sprejel časnika in jim dal o konferenci v Sinaji dolgo izjavo, v kateri med drugim pravi: Pogajanja, ki so se za enkrat vršila samo med Romunijo in Jugoslavijo, so za sedaj končala z dobrimi in pozitivnimi rezultati. Tako se lahko nadajamo, da bo končnoveljavni sporazum med obema državama dosežen že v jeseni. Ko bo sporazum gotov, pridejo najprej na vrsto pogajanja s Češkoslovaško. Češkoslovaška, ki uvaža več žita, kakor ga izvažata Romunija in Jugoslavija, bo zato lahko pristopila k temu sporazumu.

Minister je optimističen, kar se tiče bodočih pogajanj med Romunijo in Jugoslavijo na eni in Češkoslovaško na drugi strani. Razumljivo je, da Češkoslovaška vsega svojega kontingenta ne bo mogla izpolniti z uvozom iz teh dveh držav. Dovolj je, če Češkoslovaška uvaža žito iz Jugoslavije za dve milijardi in nekaj manj iz Romunije. S tem pa bi tudi že obe državi v veliki meri rešili kmetijski krizo. Zato pa bi Češkoslovaška imela prioritete za uvoz svojih industrijskih proizvodov, v prvi

vrsti tistih, ki jih ona posebno želi izvažati v ti dve državi. V svrhu izmenjave se bodo v Bukarešti, Belgradu in Pragi otvorile posebne centrale. Zamenjava se bo lahko izvršila na združni podlagi in bodo zato tudi te centrale na združni podlagi organizirane. Če pa bi Češkoslovaška za naše žito dopustila iste cene, kakor jih imajo žita v Češkoslovaški, potem ne bi prišlo vprašanje količine izvoza v poštev, ker so cene v Češkoslovaški tako preferenčne in tako dobre. Zato pride ravno Češkoslovaška izmed vseh ostalih držav za nova pogajanja v prvi vrsti v poštev.

Ta pogajanja se bodo vršila že na temelju novih pogodb in minister je optimistično razpoložen, ker je prepričan, da se bo s takim sporazumom med temi tremi državami tudi politični temelj male antante zelo poglobil. Ker pa je jasno, da Češkoslovaška ne more prevzeti vseh sirovin iz Romunije in Jugoslavije, zato se bodo iskale zveze za preferenčni in kontingentirani izvoz naših kmetijskih produktov tudi v države, ki bodo vsekakor imele dovolj interesa stopiti z nami v zvezo, ker morajo računati s tem, da je nova carinska zveza 32 milijonov konsumentov.

Romunijo sta sporazum podpisala ministra Madgearu in Popov., za Jugoslavijo dr. Kosta Kumanudi in Juraj Demetrović.

En milijon dolarjev za propagando

Newyork, 4. avg. V Meksiki je bil zaprt vodja Amtorga (sovjetskega trgovskega zastopstva) Mark Ljubinski. Oblasti so ugotovile na temelju njegove zaplenjene korespondence, da sovjetska vlada izda letno do 1 milijona dolarjev za komunistično propagando v Meksiki.

slovenskem narodu. Prijatelji smo si z vsemi in razumeti poskušamo vse.

Ko se polagajo temelji, za široko in veliko vseslovensko organizacijo katoliških akademikov, ko se usmerja pokret vseslovenske katol. akad. mladine, je morda prav, da smo v važnem trenutku dobili vodstvo.

Vodila nas bosta pri našem delu ljubezen in razumevanje. Vodil nas bo duh Slomškov, Krekov in Jegličev.

Pričakujemo pa pri svojem delu tudi zanimanja in razumevanja vse slovenske in jugoslovanske javnosti.

Pri kraljici Mariji

Belgrad, 4. avg. m. Najnovejša številka uglednega danskega dnevnika »Tidens Canider« priobčuje članek znane danske pisateljice Mine Arkinne ki opisuje svoj obisk pri jugoslovanski kraljici Mariji. Gdč. Arkinne pričinja članek z lepim opisovanjem kraljevega dvorca na Dedinju. Nato opisuje vtise iz razgovora s kraljico in pravi:

»Mlada jugoslovanska kraljica ima samo 31 let in je mati treh sinov, od katerih je eden ljubejši od drugega. V visoki materinski ljubezni zelo razpoložena in kraljevsko rezervirana, nosi mlada kraljica na rokah edino okrogli poročni prstan.«

Nato je razgovor prešel na ženska ročna dela v Romuniji in Jugoslaviji. Pri tem je Nj. Vel. kraljica opisala lepoto teh ročnih del in dejala:

»Romunska ročna dela so bolj rafinirana. Jugoslovanska imajo več fantazije, radi tega nosijo na sebi obeležje ročne industrije. To, nad čemer se naše jugoslovanske matere radujejo skozi celo zimo pri večernem delu, postaja vzorec in divnih barvah in kombinacij stiliziranih cvetov. V poslednjem času delajo naše žene v mestih na tem, da se obvaruje originalnost ročnih del. Njihovo delovanje ima tudi to svrhu, da se razni zelo lepi vzorci takih del porabijo tudi v umetniške svrhe. Pa tudi sicer naše žene po mestih mnogo delajo na socialnem polju za napredek svojega naroda, posebno vasi. Predvsem se dela na tem, da se obvarujejo in odgojijo otroci, s čimer se znatno zmanjša odstotek smrtnih slučajev pri otrocih. Dalje se matere poučujejo o moderni negi otročkov. Posebno se posveča pozornost zapušteni deci in otrokom, ki so iz kateregakoli razloga ostali brez roditeljev. Splošno se največja pozornost posveča splošnim življenjskim pogojem v naših kmetijskih domovih, da se tako zboljša zdravstveno stanje našega naroda. Starim in bolnikom pa se olajša življenje. Vse to delo, ki zahteva toplega srca in mnogo čustva in blage roke, vodijo naše žene z največjim zanimanjem, navdušenjem in požrtvovalnostjo.«

Drugi tir Niš-Skopje, Belgrad-Zagreb

Belgrad, 4. avg. z. Prometni minister Radivojević je pregledal načrt komisije za položitev drugega tira na progi Niš-Skopje, ki je velike gospodarske važnosti. V najkrajšem času se bodo pričela dela za končno položitev drugega tira tudi na progi Belgrad-Zagreb. Krediti so že odobreni.

Država odkupi Lokrum

Belgrad, 4. avg. z. Finančni minister je odobril izreden kredit za odkup otoka Lokruma z vsemi poslopji in instalacijami, ki so na njem. Ministrstvo za narodno zdravje namerava zgraditi na njem moderne hotele in zdravilišča. V ta namen je odobreno 12 milijonov dinarjev.

Zagrebska vremenska napoved: Še precej jasno, zmerno toplo

Italija forsira trgovinske zveze z daljnim vzhodom

Rim, 4. avg. x. Iz tukajšnjih trgovinskih krogov izveva, da Italija zelo resno dela na razširjenju svoje pomorske trgovine z daljnim vzhodom. V prvih letih fašističnega navdušenja je Italija svoj izvoz na kitajsko obrežje, v angleško Indijo in na azijska ozemlja Turčije in bivše Palestine zelo forsirala. V poznejših letih pa je trgovina padla in Italija je videla, da slej ko prej povsod zopet prevladuje francoska trobojnica.

Ameriški protekcionistični tarifi so Italiji zopet zadali hud udarec. Celo na Balkanu čuti Italija močno konkurenco Španije, ki uvaža v velikih množinah svoja vina in svoja olja.

Trgovinski položaj v Italiji sedaj ni rožnat. Človek sliši pritožbe na vsakem koraku. Zdi se, ko da bi bila legla neka omrtvelost na prejšnje fašistovsko navdušenje za »zmago ne velikem morju«. Zato so se tudi zadnje tedne vršila v fašističnih krogih neprestano dolga posvetovanja z namenom, da se najde kakšno sredstvo, ki bi pomorski trgovini zopet pomagalo na noge. Veliki fašistični svet je sklenil, da najprej ustvari trgovinsko brodovje, ki bo v stanu konkurirati z drugimi državami, kar se tiče komforta, množine prevoza in hitrosti ekspedicije.

Predlagalo se je, da se otvorita dve novi pomorski liniji v smeri proti Kitaju, ena nova ekspresna z Egiptom, in še ena z Bombayem in ostalo Indijo. Vlada je dala ladjedelnikom nalog, da z največjo brzino stavijo tem linijam

na razpolago potrebne ladje in sicer tri velike za zvezo Italija—Sanghaj, tri velike motorne ladje za zvezo Italija—Bombay in eno ladjo za linijo Brindisi—Aleksandria. Prvi dve liniji novani liniji bosta krsjali iz Trsta in iz Napolja, kjer se bo koncentriralo vse blago, namenjeno za daljni vzhod.

Vlada je predvidela tudi reorganizacijo dovoza do pristanišč in sicer tako, da bodo za orientalski izvoz na razpolago posebni rapidni tovarni vlaki, ki bodo omogočili prevoz na najhitrejši način. Italijanska vlada se zaveda, in če se ne zaveda, ji to pripoveduje vedno bolj pešajoči promet po italijanskih pristaniščih ter katastrofalna trgovinska bilanca, da mora hitro storiti odločen korak, da ne izgubi trgov, ki jih še ima na orijentu, kjer je polagoma izpodrivajo druge evropske države. Če je svoje dni italijanska politika bila zunanja in je nosila v precejšni meri pečat prestiža, je sedaj pravašnje postalo čisto gospodarsko.

Tukaj so italijanski časopisi beležili z mrklimi komentarji poročila, da se nahaja na Kitajskem nemška trgovinska misija in da se pripravljajo sedaj tudi v Londonu velikanska ekspedicijska trgovcev in bankirjev v Kitaj. Konkurenca se oglašuje in je vedno močnejša. Delovanje v ladjedelnicih torej ne odgovarja, kakor bi se moglo misliti, nekemu morebitnemu blagostanju, ampak potrebi samoobrambe.

Ista razočaranja je doživela Italija tudi pri svojih trgovinskih zvezah s sovjeti. Tam je

popolnoma podlegla ameriški in nemški konkurenci. Amerika in Nemčija prodajata na kredit, ki je za enkrat najvažnejše plačilno sredstvo sovjetov, česar Italijani pri svoji revščini na razpoložljivih kapitalih ne more dovoljevati. Tudi v tem pogledu je vlada prišla na pomoč privatnim trgovcem s tem, da je za gotovo vsoto prevzela garancijo za kredite, katere bi italijanska industrija dovolila sovjetom za industrijske dobave v Italiji.

Tako opazimo, da se Italija pripravlja na vseh poljih, na morju, na prometnem poprišču, v organizaciji trgovskega kredita, da reši svojo industrijo in da zaposli svojo močanico s prevažanjem italijanskih pridelkov na tržišča v daljno Azijo in pa v Rusijo.

Ekonomska kriza v Italiji je oslabila kupno moč domačega trga. Zato mora država poskrbeti za oddajo na zunanje, ako hoče preprečiti popoln marazem svoje industrije. Veliko nad je v zadnjem momentu vzbudilo dejstvo, da je vlada 1. avgusta podpisala s sovjeti, katere je pri pogajanjih zastopal Izidor Ljubimov, posebno pogodbo, ki ima namen pospešiti dobavo italijanskih industrijskih izdelkov od strani Rusije. Po podpisu pogodbe, ki ima pomeniti začetek intenzivnejšega gospodarskega sodelovanja med obema državama, je Mussolini sprejel Ljubimova v avdienco. Kaj bo ta pogodba dejansko Italiji prinesla, to pa se bo šele videlo.

Stavka v severni Franciji

Pariz, 4. avg. as. Ker so delavske strokovne organizacije sklenile, da se v vsej severni Franciji proglasi generalna stavka, je vlada pomnožila policijske čete v Lilleu, Roubaixu, Tourcoingu in Valenciennes za več tisoč mož. V Denainu je več sto komunistov hotelo vdreti v neko tovarno. Policija na konjih jih je razkropila. V Valenciennesu pa je policija radi udeležbe pri demonstracijah prišla in izgnala devet inozemskih rudarjev.

Roubaix, 4. avg. AA. Sindikati tekstilnih delavcev so sklenili nadaljevati delo. Stavka tedaj ni splošna. Uradne stavilke tekstilne stavke v Roubaixu so: 1600 delavcev izmed 46.000 stavka, v Tourcoingu pa 6000 izmed 35.000.

Jugoslovanski delavci štrajkajo

Pariz, 4. avg. AA. Po poročilu iz Camberya je skupina sto Jugoslovanskih delavcev stopila v stavko, ker uprava tvornice odklanja njihove zahteve. Uprava tvornice se sklicuje na pogodbo z delavci.

† Sigrid Wagner

Bayreuth, 4. avg. as. Popoldne ob 17.30 je umrl Sigrid Wagner.

Huda nevihta na atlantski obali

Pariz, 4. avg. as. Včeraj so bile v Franciji hude nevihte, ki so ob španski obali in v Atlantskem oceanu prekinile vsako plovo. Druga atlantska vojna eskadra je morala prekiniti strelne vaje ob vandejski obali in se zateči v pristanišče Royan. V Lorientu sta se potopili dve ribiški barki in je utonilo pet ribičev. V La Rochelle se je podrla fasada kazine. Med Lyonom in Dijonom je železniška proga na več krajih izpodkopana. V okrožju Gard je strela ubila dva kmeta, v pariškem predkrajju Ivry pa je zažgala barako, v kateri so zgoreli trije otroci v starosti od 2 do 7 let.

Kralj napolijske nallije pomiloščen

Pariz, 4. avg. AA. Havas poroča iz Rima, da je italijanski kralj pomilošstil šefa neapeljske mafije Abbatemaggia, ki je bil v začetku našega stoletja obsoben na doživotno ječo. O tej aferi je bila po časopisju 30 let trajajoča polemika. Neapeljsko prebivalstvo se je razdelilo v dva sovražna tabora. Zato smatrajo, da bo kraljeva milost odstranila dosedanje napetosti med tema dvema taboroma.

Zrtve modernega prometa

London, 4. avgusta. as. Preteklo nedeljo je bilo v Londonu 13 smrtnih žrtev prometa, mnogo pa je bilo ranjenih. Samo pri trčenju dveh avtobusov je bilo ranjenih 17 oseb.

Ciklon na Nizozemskem

Amsterdam, 4. avg. AA. Ciklon je opustošil otok Voorne in razdeljal mnogo kmetij v vaseh.

Ureditev Plitviških jezer

Belgrad, 4. avg. z. V gospodarskem ministristvu je gotov načrt o ureditvi Plitviških jezer. V ta namen je potreben kredit sto milijonov dinarjev. Ta kredit je že odrejen in se bo porabil tudi za zgraditev modernih hotelov.

Za prebivalstvo savske banovine

Belgrad, 4. avg. z. Danes je prispelo poročilo na ministrski svet o veliki škodi v savski banovini radi poslednjega neurja. Prosi se za odobritev kredita 25 milijonov dinarjev, ki bi jih savski ban porazdelil med oškodovane.

Neurje v Osijeku

Osijek, 4. avg. z. Včeraj popoldne je divjalo nad mestom in okolico strašno neurje, ki je povzročilo ogromno škodo. Poškodovanih je mnogo streh in podrtje mnogo drevja. Zlasti so zelo trpele telefonske in brojavne napeljave.

Vesti iz cele države

Beograd, 4. avg. AA. Minister pravde je imenoval komisijo, ki naj sestavi načrt zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih. Predsednik komisije je dr. Ninko Perić, minister v pokoju, člani pa Mihajlo Poličević, predsednik državnega sveta, Mihajlo Radičević, S. Sagadin, člana državnega sveta, Mihajlo Ilić, profesor beogradske univerze, dr. Ivo Krbeć, profesor vseučilišča v Zagrebu in dr. Milan Kugler, sodnik stola sedmorice, dodeljen ministristvu pravde.

Belgrad, 4. avg. z. Po poročilu našega poslanstva v Siriji je mogoč izvoz našega črnega premoga iz Jugoslavije v Sirijo, ker je turška vlada prenehala dobavljati premog za to pokrajino. Naši rudniki so sklenili poskusno dobavo 100 vagonov.

Belgrad, 4. avg. z. Državna rečna plovba je prešla iz Regensburga 50 plovnih objektov, reinerkerjev in čolne vlečence, da zagotovi izvozno kampanjo.

Zagreb, 4. avg. p. Popoldne ob 10 je ban Šilović izročil v sabornici dekrete banknim svetnikom in sicer 39. Ostale dekrete bo od 6. do 14. avg. izročil v Varazdinu, Sušaku, Gospiću in Osijeku.

Belgrad, 4. avg. z. Oddelek za živinorejo v kmetijskem ministristvu je prošil za nove kredite za otvarjanje novih živinorejskih postaj. Oddelek je storil potrebne korake, da bi se nabavilo čim večje število plemenite živine, ki bi se porazdelila med posamezne živinorejske postaje, ki naj bi se kar najbolj moderno uredile.

Sarajevo, 4. avg. AA. Danes je bil sprejet v avdienci pri Nj. Vel. kralju Aleksandru v kraljevskem dvorcu v Han Pjesku minister za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Preka. Avdienca je trajala od 9.30 do 11.45. Po avdienci je Nj. Vel. kralj priredil ministru za socialno politiko na kosilu. Minister je potem odpotoval po današnji avdienci v Karlovec, Kraljevo, Crikvenico, Sušak in Krk, kjer bo pregledal ustanove svojega resora.

Cetinje, 4. avg. AA. Na seji občinskega odbora je bil izvoljen za častnega občana cetinjske občine cambridški profesor James White, ki je prevedel v angleščino Negošev »Gorski venec«.

Papežovo zdravje

Rim, 4. avg. as. V povsem dobro poučenih vatikanskih krogih se je Vašemu dopisniku najodločneje izjavilo, da so popolnoma neutemeljene vesti, ki so se širile v zadnjem času o nevarnem poslabšanju zdravstvenega stanja svetega očeta. V resnici je papež še včeraj, ko se je govorilo, da leži na smrtni postelji, sprejel osebno nad 30 romarjev. V svojih navadah ni ničesar spremenil. Tudi se odločno zanika, da bi bil papež v zadnjih dneh poklical k sebi zdravnika. Kakor znano, je papež bolan na poapnenju žil, pred par tedni pa se je pridružil še vnetje mehurja. Vendar se ne more govoriti o nobenem poslabšanju. Papež trpi mnogo radi vročine, da se pa ne vozi na sprehod v vatikanske vrtove, je lahko razumeti, ker tam ni nič hladnejše kakor sicer v Rimu. Zato se sedaj zopet pogosteje govori o verjetnosti, da se bo papež morda sredi ali koncem avgusta odpeljal v Monte Casino. Vendar se ni nobene odločitve o tem. Zdravniški krogi smatrajo papeža kot običajnega arteriosklerotika, ki ne potrebuje večje nege, kakor je običajno pri takih vnetjih.

Novi potresni sunki v Italiji

Rim, 4. avgusta. as. V Melfiju in Rioneru so butili nove valovite potresne sunki, ki so povzročili seveda veliko paniko med prebivalstvom, ki se je bilo že vrnilo v svoje hiše. Občinska hiša v Rioneru je dobila nove hude razpoke. V šotorska taborišča so sedaj napeljali električno razsvetljavo.

Zopet velik potres v Rusiji

Moskva, 4. avg. p. V Južni Rusiji na severni obali Kaspijskega morja, je bil včeraj strahovit potres, ki je porušil dve mesti. Reka Ural je izstopila iz struge. Poročila pravijo, da je potres zahteval 500 človeških žrtev in 4000 ranjencev.

Predrznost zločincev v Berlinu

Berlin, 4. avgusta. as. V mestnem okraju pri Nleszkem kolodvoru v Berlinu so se pojavile zločinske organizacije, slične kakor so v Chicagu, ki se ne strahijo niti največjega terorja. Tako sta že v soboto dopoldne dva bandita napadla stavbnega mojstra Walterja Dietricha in ga oropala za 2000 mark. Ko se je zvečer vračal od policije, kjer je bil radi napada zaslišan, so ga ob nekem mostu nagovorili neznanci, ga zvabili k avtomobilu in potem nenkrat potegnili v voz. Potem so ga štrije ljudje z nastavljenimi revolverji odpeljali v Köpenick, se ustavili v nekem gozdu in mu sporočili, da bo obsojen na smrt, če bo podpisal zapisnik o svojem zaslišanju pri policiji. Potem so ga pustili samega in se odpeljali. Stavbní mojster si ni upal prijaviti dogodka, niti si ni upal na še enkratno zaslišanje radi oropanih 2000 mark. Šele ko je prišla policija ponj, ji je povedal dogodek. Več osumljenih oseb je že bilo aretiranih.

Služkinje z maturo

Budimpešta, 4. avg. p. V Budimpešti je po statističnih podatkih 53.000 slug in služkinj, med njim 24 takih, ki so položile gimnazijsko maturo.

200 kvadratnih milj pod vodo

Karachi, 4. avg. AA. Po poročilih iz Singa je škoda poplav ogromna. Dvesto kvadratnih milj je pod vodo. Iz poškodovanih krajev poročajo o razbojništvih in tatvinah.

Dunajska vremenska napoved: Severne Alpe: Poslabšanje vremena, morda že ponovi nastopijo zapadni vetrovi z nevihtami in nizjo temperaturo, potem pa bo zopet nastalo izpremenljivo vreme. Južne Alpe: Tekom dneva se bo pooblačilo. Nevihte verjetne.

Strašna usoda sibirskih izgnancev

Newyork, 4. avgusta. Amerikanski dnevniki poročajo o izrednem dogodku, ki je ogrozil ameriško javnost, tako da je vlada izdala znano, potem pa preklicano odredbo, da se mora uvoz ruskega lesa preprečiti. Skladničnik Pavel Atwood, ki je nadzoroval v pristanišču Providence izkrcani ruski les, je nenadoma zapazil, da je en hloď, mogoča dolga smreka, pokrita z neznanimi črkami. Ker ni mogel čitati črtilice, je poiskal druge delavce. Eden od njih, Rus, je prečital v les vrezane besede. Izkazalo se je, da tvorijo kratko pismo s sliko obupne bede ruskih prognancev, ki na severu podirajo gozdove ter tovarijo hlođe na ladje za Ameriko. Avtor pisma spotoča, da je že dvakrat poskušal inozemstvo obvestiti o nepopolnih mukah na prisilno delo obsajenih izobčenih »velezidajalcev« ter dobavitkov in knječih »skulakov«. Obračal se je na paznike in angleške mornarje, a ni imel uspeha. Radi tega je sklenil vrezati svoje pismo na gločnem olupljenem hlođu, ki so ga potem založili njegovi sotrpini med drug les, da bi ušel očem komunistov. Pregnanci so oblečeni v cunjje in si ovijajo roke pa noge s staro jadvovino ali kožo

v zanke njetih veveric. Njih lastna obleka se kanalu strga pri težkem delu in ne dobijo nobene nove. Ponoči trpijo od mraza, podnevi pa jim pijejo kri oblaki komarjev in obadov. Námesto hrane dobivajo dnevno po vrhu slabe močvirne vode in po kosu plestilnega krutla. Po taborišču razgraja legar in krvava griza ter na stotine delavcev umira. Nihče nima nobenega upanja, da bi se rešil iz tega pekla. Avtor prosi ljudi v katerikoli svobodni deželi, kamor bi dospel sovjetski les, naj dvignejo protest zoper žalostno usodo zaslužjenih drvarjev, ki zasenčuje vse grozote nekdanjega sibirskega prognanstva pod carjem. »Četudi naj ne boste mogli rešiti življenja,« sklepa svoje pismo, »boste morda pomagali tisočim onih, ki jih bodo sicer poslali boljševiški rablji po naši smrti na naše mesto.« To pismo, ki so ga objavili amerikanski dnevniki, je naredilo mučen vtis na ameriško javnost in odločno poostrišlo dosedanje nerazpoloženje zoper trgovsko pogodbo s sovjeti, ki delajo s sužnji in s suženjskim gospodarstvom konkurirajo z ostalim svetom.

Beg iz Italije

Curth, 4. avg. Švicarski dopisnik lista »Evening News« poroča, da je postal v zadnjem času beg iz Italije vsakdanji množinski pojav. Samo vodnik v Zermathu je dopisniku povedal, da so imeli tekem zadnjih mesecev v tem kraju nad 500 beguncev, a je to samo eden izmed neštevilnih alpskih prelazov ob švicarski meji. Vsega skupaj so do danes pomagali letos švicarski vodniki priti čez mejo do 25.000 v Francijo namenjenim Italijanom, ki so skrivaj zapustili domovino. Vsak begunec vodniku plača povprečno po 250 frankov. Vodniki seveda so s tem zaslužkom zadovoljni; drugače so vodili preko meje samo turiste, ki pa niso ob tem dokaj napornem grebenu nikoli poseben številni.

Med begunci, ki so romali nedavno čez Alpe, je bila tudi 37letna Marija Giovanieta z dvema otrokoma. Hotela je k možu, ki že dve leti biva na Francoskem. Vlada ji je odrekala potno dovoljenje. Sredi ledenika S. Teodula je izgubila onemogla ženska ravnateljice in zletela po skali navzdol. Sopotniki je niso mogli reševati, ker so se bali, da ne bi jih zalotili obmejni italijanski vojaki. Odsli so naprej, in samo otroka sta priplezala do težko potolčene matere. Na srečo so ju

našli dve uri pozneje turisti, ki so prenesli ranjenko v bližnje zavetišče, po mater so poslali nosilnice iz Zermatha. Zdaj okleva Giovanieta v bolnici v Brigu. Skupina, ki jo je zapustila, je doživela še eno nesrečo. Ko je onemogla neka druga žena, je šel njen mož sam po stranski poti, ker je domneval, da vidi dim in hotel poiskati pomoč. Spotoma je izginil brez sledu, in ga tudi pozneje poslani reševalci niso našli. Najbrž je padel v razpoklino na ledu ali pa je zmrazil in bil zamezen s snegom.

Dočim je italijanski tisk do sedaj na vesti angleških, francoskih in ameriških listov o množinskih pobegih čez italijansko mejo molčal, je sedaj očitno zelo vznemirjen, posebno zato, ker je te vesti prinesla angleška radio postaja v Rugbyju. Zato prinašajo sedaj obširen komuniké, ki pa meritorno ne odgovarja, ampak samo pravi, da so te vesti morske kače, in se pri tej priliki pritožujejo tudi posebno zoper ameriške časopise, ki da je prinašalo iz potresnega ozemlja naravnost grozovita pretiravanja. Te vesti, pravi fašistično časopisje, so produkt antipatije napram italijanskemu narodu, katere pa ne gojijo narodi, ampak izključno le gotovi politiki.

Poostriitev gandistične akcije

London, 4. avgusta. ff. Gandisti so se začeli zopet nekoliko živahnije udejstvovati. Vzrok je v tem, ker se levo krilo nacionalistov boji, da ne bi angleška vlada Gandija pregovorila, da se udeležijo konference okrogle mize v Londonu, kjer bi odnehal od zahteve po popolni neodvisnosti Indije. Vrh tega je III. internacionala v Moskvi sklenila, da zopet započne po vsej Aziji komunistično ofenzivo in po svojih zvezah z levim krilom nacionalistov v Bombayu z vsemi silami dela na to, da bi se sprava med Anglijo in indiskimi intelektualci za vsako ceno preprečila. Instrukcije, ki so jih levičarji od svojih prijateljev v Moskvi dobili, odkrito pravijo, da se ne smejo nacionalisti ustrašiti nobenih žrtev, tudi ne žrtve življenja, da se vsa Indija zrevolucionira. Vendar pa indska vlada položaj gleda slej ko prej popolnoma mirno, ker je vpliv komunizma in skrajnih levičarjev na mase enak ničli. Proti levičarskim voditeljem pa je vlada sklenila postopati z vso energijo.

Nedavno je namreč velika skupina nacionalistov v Bombayu napravila pohod proti evropskemu kvartirju in ko jih je policija ustavila, so se enostavno vrgli na tla in ostali tako do ranega jutra, ne da bi se dali motiti od silnega naliva, ki je bil ponoči izbruhnil z vso silo. Zjutraj je potem policija gandiste naskočila s palicami in jih razgnala. Obenem je zaprla sedanjega voditelja gandizma Vallabhala Patela kakor tudi Pandit Malaviyo, katerih ne bo tako hitro izpustila. Tako je gandizem zgubil že svojega petega voditelja, odkar je bil Gandi aretirani.

Gandistično gibanje ima čedalje bolj pogubne posledice na gospodarstvenem polju. 1. avgusta je zopet šest predlinic v Bombayu odpustilo vsega skupaj 15.000 delavcev. V teku tega meseca pa jih bo zaprlo svoje prostore še najmanj dvakrat toliko. To je vzrok, da se zlasti gospodarski krogi z vedno večjo energijo obračajo proti nacionalistom.

Poljsko-jugoslovanska manifestacija v Škofji Loki

Slovenski književnik, škojločan g. Tine Debeljak, lektor slovenskega jezika na univerzi v Krakovu, je z mlado gimn. profesorico in doktorico poljske književnosti gđe. Miterzanko Mečislavo ter nekaterimi drugimi slušateljicami ter gimnazistkami (vseh skupaj je bilo 24) aranžiral ekskurzijo v Jugoslavijo. Po tritedenskem bivanju na otoku Pagu je ekskurzija prispela v petek zjutraj v Ljubljano, si ogledala mesto, grad in muzej ter se popoldne odpeljala v Škofjo Loko. Gospodične so se nastanile v škojloškem samostanu. G. Debeljak je hotel izletnicam pokazati čare naše lepe Gorenjske.

Priliko svojega bivanja so mlade gospodične izrabile, da so v zvezi s kolonijo Ferijalnega saveza v Škofji Loki priredile v soboto 2. avgusta krasen prijateljski poljsko-jugoslovanski večer, ki se je razvil v krasno poljsko-jugoslovansko manifestacijo.

Večer je dobil z odličnimi gosti iz Poljske skoro oficijelen značaj. Z Bleda sta se pripeljala g. Batinski, poslanik poljske republike in minister na našem dvoru ter gospa soproga. Iz Ljubljane je došel del poljske delegacije, ki se udeležuje gasilskih slavnosti, in sicer predsednik Poljske gasilske zveze, varšavski vojvoda (ban) g. inž. Stanisław Twardo z dvema gospodoma, zastopnik poljskega tiska in predsednik Poljske Lige poljsko-jugoslovanskih društev g. dr. Vaclav Kneblewski. Društvo ljubiteljev Poljske sta zastopala predsednik prof. dr. R. Mole in podpredsednik konservator g. dr. Fr. Stele. Polnoštevilo je bila zastopana tudi škojloška garnizija in uradi.

Večer je otvoril g. Debeljak z lepimi pozdravi in zahvalo gostom in občinstvu, ki je zasedlo dvorano do zadnjega kotička. V svojem govoru — slovenskem in poljskem — je poudaril lepe slovenske lastnosti poljskega naroda, ki ga premalo cenimo, ker ga premalo poznamo. Gospodične so nato zapele poljsko himno, a domača godba je zavrnila našo.

Nato je nastopil g. dr. Kneblewski, ki je v

svojem navdušenem, od polnoštevila občinstva večkrat pretrganem in burno pozdravljenem govoru potegnil vse za seboj. Govoril je o slovenski vzajemnosti, o velikih ljubeznih do jugoslovanskih krajev in o veliki propagandi za naše morje in še posebej za našo Slovenijo. Ta propaganda, ki jo širijo posebno poljsko-jugoslovanska društva, ima že take uspehe, da bo dosegel letošnji obisk iz Poljske že število šest tisoč, medtem ko lansko leto še polovico tega ni bilo. Navduševal je mladino, naj se poprime dela okoli jugoslovansko-poljskega zblizanja, in vabil na Poljsko, ki bo vsakega gostoljubno sprejela.

Za te prekrasne in bodrilne besede se mu je zahvalil prof. dr. Mole, proseč navzoče, naj se zares oprimejo bodrilnega nasveta g. dr. Kneblewskega.

V poetičnem nežnem govoru se je spomnila tudi zastopnica ekskurzije našega Jadrana, naših lepih zelenih slovenskih krajev z visokimi gorami in se zahvalila za sijajno gostoljubje.

Sledil je nato koncertni del, ki so ga vsi sodelujoči izborni izvršili. Proizvajali so se narodni poljski plesi (krakovjak, polka), pele so se narodne goralske pesmi, deklamirala se je prekrasna Mickiewiczova »Oda na mladost«, neka gospodična je zaigrala na klavirju Chopinov valček, domači pevci pa so dovršeno zapeli tri pesmi. Godba je pridno igrala.

Po akademiji se je razvila neprisiljena zabava. Vsi so občudovali ljubeznivost g. ministra in gospe soproge. Mladina ju kar ni hotela pustiti in obkolila njun avto, plesaje kolo okoli njega, ko sta odhajala.

Domačini se niso dovolj načudili tej dobro vzgojeni poljski mladini, a gostje niso našli dovolj besed, da bi se izrazili dostojno o lepotah naše mile Slovenije.

Takih večerov je treba vedno več, pa se bomo spoznali in videli, da je Poljska res prava slovenska država.

Gasilske čete pri sv. maši na Kongresnem trgu.

Prosvetna zveza iz Maribora na Brezjah

Kakor vsako leto, je tudi letos štajerska Prosvetna zveza napravila prosvetni izlet, združen z romanjem na Brezje. Prispelo je v noči od nedelje na ponedeljek, odnosno v ponedeljek zjutraj preko 4200 štajerskih, koroških in prekmurskih Slovencev s tremi vlaki. Uprava državnih železnic, osobito železniška direkcija v Ljubljani, je udeležencem ustregla v popolni meri, za kar ji Prosvetna zveza izreka zahvalo. Tehnično vodstvo je kakor vsako leto bilo v večjih rokah g. ravnatelja Hrstelja in njemu prideljenih rediteljev. Prosvetna zveza je g. Hrstelju hvala izreka tudi v priznanje priporočila za bodoče slične slučaje. Razpoloženje med romarji je bilo vedno izborno ter primerno namenu našega poto na Brezje. Udeleženci so z veliko pozornostjo in sprejemljivostjo poslušali navduševalne in spodbudne besede, ki so jih v cerkvi govorili gg. župnik Hohnjec in Gomišek in monsignor profesor Vreže, ki je tudi imel v ponedeljek slovesno sveto mašo. Petje je oskrbelo Cecilijansko društvo iz Maribora pod spretnim vodstvom poštvalnega gosp. Gaspariča. Na prosvetnem zborovanju izven cerkve v ponedeljek dopoldne, ki se ga je kot zastopnik državne uprave udeležil g. Čermak iz Radovljice, je govoril predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec. G. Janez Kalan, ki se je vrnil iz Nemčije, je spregovoril prisrčne pozdravne besede. Predsednik dr. Hohnjec je dal izraza neomajni zvestobi našega ljudstva do Nj. Vel. kralja in vzvišene kraljevske hiše. Z velikim odobravanjem je bila sprejeta naslednja brzojavka:

Njegovemu veličanstvu

kralju Aleksandru

v Beogradu.

Prosvetna zveza v Mariboru se na svoji letni skupščini na Brezjah dne 4. avgusta spominja Vašega Veličanstva kot najvišjega pokrovitelja blagodne ljudske prosvete.

Dovoljujemo si sporočiti izraz iskrene vdčnosti in globoke zahvale za izkazano visoko zaupanje, ki se manifestira v protektoratu nad Prosvetno zvezo, ki ga je po vašem blagohotnem dovoljenju

Euharistični kongres v Zagrebu

Udeležence iz ljubljanske škofije opozarjamo, da smo prosili železnico za poseben vlak, ki naj bi vozil v soboto 16. avgusta ob 22.18 iz Ljubljane v Zagreb. Na ta vlak bodo imeli ugodne zveze z večernimi vlaki Kamničani, Vrhnjani, Gorenjci, Notranjci in slednjič Dolenjci ob progi Grosuplje—Ljubljana. (Dolenjci, ki potujejo preko Karlovca, naj se peljejo z rednim večernim vlakom, ker za nje radi premajhnega števila ne moremo oskrbeti posebnega vlaka).

Udeleženci kongresa se naprošajo, da pridejo po možnosti v narodnih nošah. Priporočamo, naj vsakdo vzame s seboj toplejšo gornjo obleko, kak plašč, pelerino ali kaj podobnega, ker bo po noči hladno. Vsak naj vzame s seboj tudi nekaj jedil, ker bo v Zagrebu velik naval.

Sv. spoved naj opravijo udeleženci v domačem kraju: v Zagrebu bi težko prišli na vrsto pri tako velikih množicah vernikov, ki se bodo tam zbrale.

Vsem premožnim osebam toplo priporočamo, naj se odpeljejo v Zagreb že 14. avgusta, da se udeležijo vseh kongresnih prireditev. Za Slovence je dolžena cerkev sv. Blaža: v tej cerkvi bo v nedeljo 17. avgusta zjutraj več tihih sv. maš in priložnost za prejem sv. zakramentov. — Svečana pontifikalna sv. maša bo ob 9 na Jelačičevem trgu. (Natančnejši program vseh kongresnih prireditev se objavi.)

Kongresna legitimacija daje na vseh progah in pri vseh vlakih pravico do polovične vožnje. Na odhodni postaji kupi udeleženec celo karto do Zagreba: v Zagrebu naj je odda, temveč jo skrbno shrani z legitimacijo vred, ker mu bo veljala za vožnjo za nazaj.

Vrnemo se v nedeljo 17. avgusta zvečer z posebnim vlakom ob 23. uri.

DIŠAVE SLON

Skupina dimnikarjev v nedeljskem sprevodu.

prevzel Njegovo Visočanstvo kraljevič Andrej. Ob enem izjavljamo, da bomo po intencijah Vašega Veličanstva širili med ljudstvom, osobito med mladino, pravo prosveto in izobrazbo na solidnem krščanskem in narodnem temelju in v prosep in napredke naše skupne jugoslovanske države.

Dr. Josip Hohnjec, predsednik.

Romarji so se v svojih molitvah spominjali prevzvišenega g. lavantinskega škofa-jubilanta ter so mu kot dokaz otroške vdanosti in ljubezni poslali to-le brzojavko:

Njegovi prevzvišenosti

škofu dr. Karlinu

v Mariboru.

Vaši škofljani, na Brezjah zbrani kot zastopniki vseh okrajev in krajev lepe lavantinske škofije, vam iskreno čestitamo k dovršenemu petdesetletnemu duhovniškemu jubileju.

Z zahvalo Bogu smo v veličastni cerkvi Matere božje združili molitve, naj Vas Bog še mnogo let ohrani v zdravju ter obilno blagoslovi Vaše očlovsko nadpastirsko delo.

Dr. Josip Hohnjec, predsednik Prosvetne zveze.

Kuhinjsko posodo

aluminiasto, emailirano, modro, sivo, rujav, prvostni znamk, ima v največji izbiri vedno na zalogi trdka z železaino

STANKO FLORJANČIČ

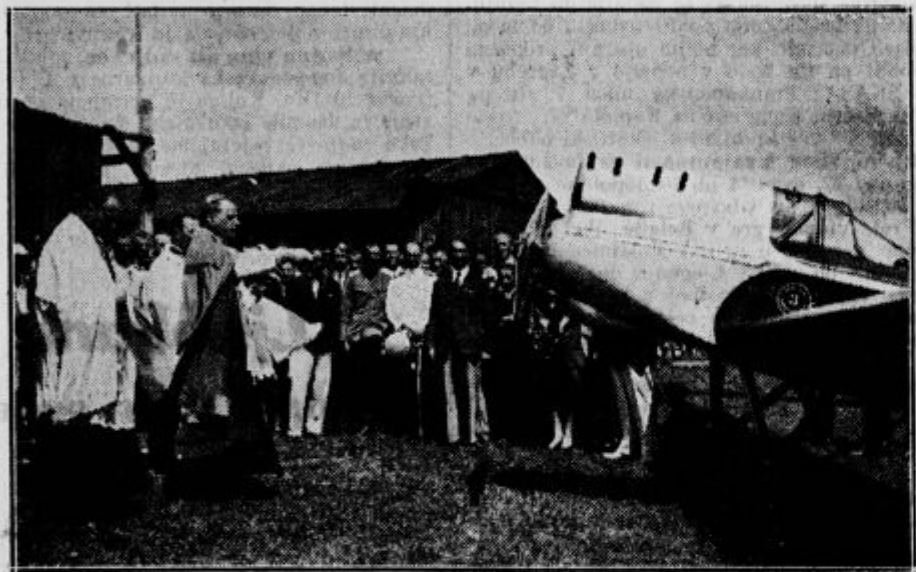
Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

Dr. Igor Tavčar

SPECIALIST ZA NOTRANJE BOLEZNI
LJUBLJANA — BREG 8

NE ORDINIRA OD 1.—16. AVGUSTA.

Škof dr. Rožman blagoslovi novo letalo »Bloudek XV.«

Autobusna zveza Ljubljane s Sušakom

Ljubljana, 4. avgusta.

Med neprijetnostmi, ki jih občuti Ljubljanačan in sploh vsak, ki se odpravlja za par tednov k morju, spada brez dvoma silno dolga in utrudljiva vožnja do Sušaka. Saj rabi človek z brzovlakom čez Zagreb do Sušaka iz Ljubljane celo 12, tudi 13 ur, ker v Zagrebu vlaki proti morju nimajo takojšnje zveze. Tudi čez Karlovec z osebnim vlakom ni nič boljše; človek porabi prav tako svojih 13 ur, da se srečno primaje na Sušak. Edino s tem pridobi človek, če se do Zagreba potegne z brzovlakom, tu pa nadaljuje pot z osebnim vlakom; s tem pridobi par ur. Vsekakor pa vožnja do 10 ur.

Sele, ko smo na podlagi števil in voznega reda ugotovili to silno neprijetnost, lahko prečimo nov položaj, ki nastaja s tem, da dobivamo po zaslugi podjetnega g. Pečnikarja najkrajšo autobusno zvezo s Sušakom, ki skrajša dosedanje potovanje iz Ljubljane k morju na malenkostnih 6 ur.

V soboto se je vršila prva poskusna vožnja, ki so se je udeležili poleg lastnika, avtopodjetnika Pečnikarja še dr. Pfeifer kot vodja komisije ter pooblaščen delegat ministrstva in obeh banov. Dravske in Savke, ing. Juvan za cestno upravo, ing. Stofa pa kot aviotehnični referent. Na progi so se priključili še posamezni zastopniki okrajnih cestnih odborov.

Nova autobusna proga je za tujski promet ogromne važnosti, ker, kot že rečeno, skrajša potovanje iz Ljubljane do Sušaka na borih 6 ur, kar pomeni polovični prihranek na času ter hkratu omogoča vsakomur, da v istem dnevu odpotuje iz Ljubljane ter na Sušaku

takoj nadaljuje pot s parnikom, kar je bilo do sedaj absolutno izključeno. Nova proga odpira dalje tujskemu prometu mnoge nove kraje ob Kolpi in v Gorskem okraju vse tja do Delnic. Vožnja z udobnim autobusom, znamke Ford, poteka skozi Dolenjsko do Kočevja, od tod do Kolpe v Brod ter na Delnice in dalje na Sušak; vseskozi sami lepi, romantični kraji, doslej večini prebivalstva sploh neznani: Kočevska dolina, kraji do Kolpe, vožnja skozi tiho sanjajoči Gorski okraj, po serpentinah na vrhove, pa spet v tihe, skrite doline, končno na Kras, kjer se proži potniku lep pogled na morje.

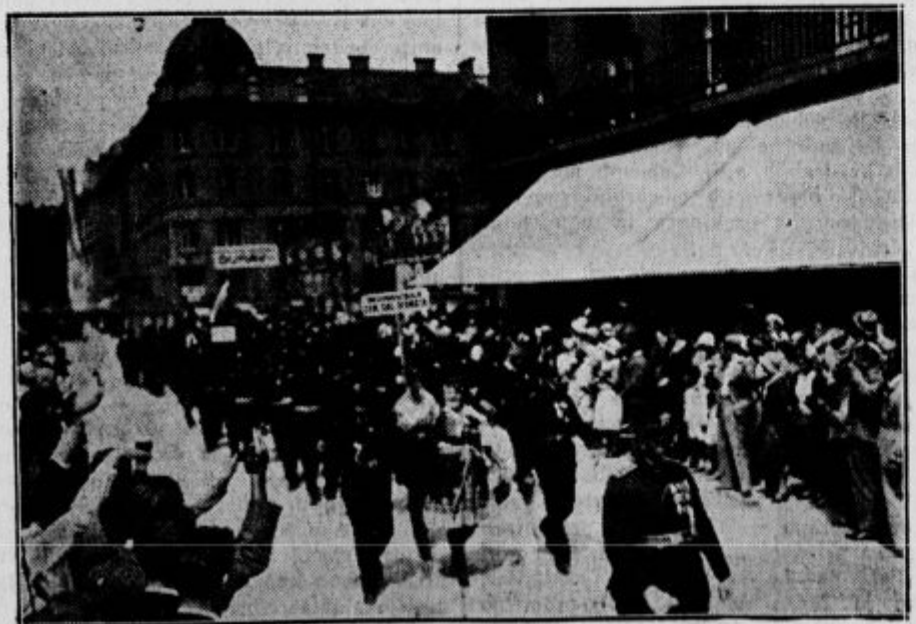
Proga iz Ljubljane do Sušaka obsega skupno 151 kilometrov vožnje; to daljavo namerava g. Pečnikar prepeljati potnike za 120 Din. Za primerjavo: vožnja z vlakom čez Karlovec, tretji razred stane iz Ljubljane do Sušaka 117,50 Din, čez Zagreb celo 128 Din.

Avtobus, ki obsega 16 lepih, udobnih prostorov za potnike, bo odhajal iz Ljubljane vsak dan ob pol 6 zjutraj ter bo prišel na Sušak opoldne. S Sušaka se avtobus vrača ob 4 popoldne ter pride v Ljubljano ob 10 zvečer. S tem je tudi Mariborčanom omogočeno, da se poslužujejo nove autobusne zveze: z nočnim vlakom do Ljubljane, od tod dalje z avtobusom.

Komisija je pri prvi poskusni vožnji doglala, da je cesta razmeroma skozi vso progo v prav dobrem stanju, da je avtobus sposoben in primeren za prevažanje potnikov na tej progi ter hkratu ugotovila, da ima proga izredno važen pomen zlasti za razvoj tujkega prometa ter je vsled tega potrebno, da se tolika podjetnost lastnikov avtopodjetja Pečnikar od vseh oblasti kar moči podpira.

— PEPE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol«
ubiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-99

Moravski gasilci v nedeljskem sprevodu.

Zasluge v Argentini

Ruski tehnik v Buenos Airesu »Ruski v Argentini« prinaša sledeče podatke o zaslugi in stanju delavcev, ki utegnejo zanimati tudi naše ljudi: V Zedinjenih državah so ožigani Italijani s Slovani vred kot manjvredni in prevratni nazorom bolj naklonjeni delavci, a v latinski južni Ameriki je drugače. Tu se štejejo Italijani z Angliji in Nemci oz. Skandinavci v »prvo kategorijo«. Zato so Slovani, Litvinci, Latijci in Estonci tudi tu neusmiljeno izkoriščani beli sužnji, zaničevana »druga kategorija«. Povsod se vidi isti oglas: Sprejememo v službo poljske delavce (ali kopače in sl.). Plača znaša (razen stanovanja in hrane) do 4 pesov dnevno za Italijane, Špance in dr. delavce I. kategorije ter do 2,40 za Russe, Poljake, Jugoslovane in dr. delavce II. kategorije. Kljub manjšemu plačilu opravljajo seveda tudi slednji isto naporno sezonsko delo od zore in do mraka. Če so tako štedljivi, lahko prihranijo do zaključka žetve 100 ali 200 pesov. A ko je letina pospravljena, morajo nazaj v mesta, kjer le težko dobijo delo. Plača znaša samo do 30 centavov na uro, torej 2,10 pesov dnevno. To je jako malo, ker znašajo dnevni izdatki vsaj 2,20 pesov. Kosilo stane 45 centavov, prenočišče do 1 peso, in sicer spi 4 do 6 ljudi v eni sobi. Na boljše zasluge lahko računajo samo ljudje z znanjem španščine, angleščine ali vsaj nemščine. Strokovni delavci tu malo kaj opravijo, ker nima Argentina skoro nobene lastne industrije. Zato obstoji veliko delavnic, kjer se sestavljajo iz Zedinjenih držav in Evrope naročeni stroji. Kdor se dobro spozna na avtomobilske motorje, lahko kmalu dobi dobro plačano službo. Vsem ostalim, posebno če niso večji jeziki, res se ne priporoča, da bi šli v Argentino: postanejo samo beli sužnji. Velika brezposelnost vlada tudi med domačimi inženjerji. Tuje diplome tu ne veljajo, in večkrat dela evropski inženjer kot navaden risar s plačilom 8—10 pesov dnevno.

Za naše ljudi, ki tako hrenopijo po Zedinjenih državah, bo najbrž zanimivo, da vlada tudi po mnenju istega lista še večja gospodarska kriza nego v Argentini. Pri nas še vedno čakajo izseljenci leta in leta na potno dovoljenje. A drugi narodi z ugodnejšo emigrantsko kvoto ne kažejo sličnega veselja za Zedinjene države. Tako so ostali letos neizrabljeni skoro 3000 britskih, 800 skandinavskih, 200 holandskih, 50 španskih itd. vizumov. Izseljenci ne marajo v Severno Ameriko, ker se bojijo vedno večje brezposelnosti.

Kaj vse se danes zahteva od notarskega kandidata

(Resnična dogodba.)

Francé je sin kmetijskih staršev. Ko je dovršil v svoji domači vasi osnovno šolo, je dejal gospod župnik njegovemu očetu: »Vaš sinko je brihtne glave, dajte ga študirat.«

Oče je dal nadebudnega sinčka v Ljubljano. Sinko je dovršil gimnazij, nato se pa inškrbiral na ljubljanski univerzi.

Ker njegov oče nima rentabilnega posestva, se je moral Francé preživljati z instrukcijami. Nekaj časa je imel tudi državno podporo in tako je srečno prilezel do diplomiranega pravnika.

Takih ljudi imamo dandanes, ko imamo v Ljubljani vsučilišče, več ko zadosti. Absolviran akademik je bil pred vojno takorekó gospod. Ni mu bilo treba skrbeti za kariero. Dandanes je drugače.

Francé bi sicer rad postal advokat, ker tiri. Garal je dvanaest mesecev na sodišču kot odvetniški pripravnik. Živel je »stanu primerne« od podpore.

Ko je absolvirati sodno prakso, je čital v časopisu anonso: »Sprejemamo notarskega kandidata — tudi začetnika.«

Francé bi sicer radi poslal advokata, ker pa ni našel takoj mesta koncipienta in je hotel priti čimprej »pod streho«, je poslal na anonso oferto. Oferto je zaključil z besedami: »Upam, da bo Vaše visokorodje zadovoljno z menoj tako kot s pravnikom, tako kot s človekom.«

Čez teden dni je prejel Francé odgovor. Notar, gospod doktor X mu je pisal sledeče: »Večencenjeni gospod!

Z ozirom na Vašo oferto za mesto notarskega kandidata z dne tega in tega Vam odgovarjam sledeče:

Vi obljubljate vnaprej, da bom z Vami absolutno zadovoljen, tako kot s pravnikom, kot s človekom. Mislim, da ste malo preveč samozavestni. Vsak začetnik dela napake. Prepričan sem, da jih boste delali tudi Vi — sicer

pa ne gre samo za strokovno znanje. Jaz zahtevam od svojega koncipienta, da mi pomaga tudi pri delu na kulturnem polju.

Zato mi izvolite odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Ali ste dober govornik?
2. Ali ste bili kot visokošollec organizirani v kakšni napredni organizaciji?
3. Ali ste pevec?
4. Ali ste kdaj nastopili na gledališkem odru, oziroma ali ste že sami režirali kdaj kakšno gledališko igro?

Prosim, da mi sporočite, če me morete zadovoljiti v vseh ali vsaj v eni od navedenih točk.

S spoštovanjem

dr. N. N., notar.«

Diplomirani pravnik Francé je odgovoril gospodu notarju:

»...Kar se pa tiče zahtev, ki jih stavi name Vaše velerodje glede udeleževanja na kulturnem polju, blagovolite sprejeti v vednost sledeče:

1. Govornik sem sijajen — le škoda, da je bil izdan dne 6. januarja predlanskega leta kraljev manifest, ki je napravil konec strankarski politiki, sicer sem prepričan, da bi postal v Vašem okraju že poslanec...
2. Kot visokošollec žalibog nisem bil v nobeni stranki organiziran. Bil sem vedno »divjak«, zakaj za politično udeleževanje mi ni preostajalo časa. — Dopoldne sem poselel priredbo predavanja, popoldne sem instruiral, ponoči pa spal.
3. Pevec nisem.
4. Na gledališkem odru sem ponovno nastopil s sijajnim uspehom. Režiral sem že pet iger. (V resnici Francé še ni nikdar nastopil na odru. O režiranju pa nima niti pojma.)

Odgovora Francé še do danes ni prejel, pač pa je našel slučajno že drugo službo. Ko mi je Francé to povedal, sem dejal: »Včasih so iskali pod sličnimi pogoji krojaške, čevljarke in brivske pomočnike...«

Koledar

Torek, 5. avgusta: Marija Devica Snežnica.

Osebnosti

— Poročil se je v nedeljo, dne 3. avgusta na Brezjah g. dr. Josip Mencej z gospodično Marijo Bukovčevico iz ugledne ljubljanske rodbine. Bilo srečno!

— S šolami. Nastavljeno so: za zvan. 3. skupine Miroslava Marušiča na ljubljanski glavni pošti; za služitelje 2. skup. A. Medič pri ter. teh. odseku v Ljubljani, Katarina Mlejnikova v Škofji Loki, Milena Auernikova in Amalija Volkova na glavni pošti v Mariboru in Avg. Marinko na ljubljanski kolodvorski pošti, za pogodbenega poštarja S. Cvahte v Framu in Al. Pavlič v Oplotnici. — Napredovali so: iz 5. v 4. skup. III. kategorije: Marija Praznikova, Fr. Kolar, V. Skvarč, Roza Smerdujva, Ljudmila Stiblova, Janez Gselman, K. Stupar, Iv. Pobarc, Zdenka Vehovarjeva, Iv. Voljč, Vera Urbančičeva, Rozamila Lutmanova, Mara Hafnerjeva, Mara Pengalova, Ljubica Fajdiga in J. Kavčič; iz 4. v 3. skup. III. kategorije: Pija Valantova, Mira Kurbusova, Ljudmila Schweigerjeva, Marija Koršičeva, Lavra Brasova, Pavla Petermanova, E. Vujič in Geza Beer; iz služ. za zvančnika v 3. skup. Fr. Rossmannih pri ter. teh. odseku v Ljubljani. — Preneščeni so: pb. uradnik (ice): V. Vojska iz Novega mesta na ljubljansko glavno pošto, Franciška Vrtačnikova iz Maribora v Ljuto, Pavla Jarhova iz Celja v Soštanj, J. Kocmur iz Litije na ljubljansko glavno pošto in Avg. Breje iz Žužemberka v Novo mesto. Ivanka Peternejeva iz Škofje Loke na Bled, Anica Skrbčeva iz Litije na mariborsko glavno pošto, Pavla Kurinčičeva iz Maribora na Pragersko in Stanka Baričeva iz Ljubljane v Čakovce; zvan. 2. skup. V. Borštnar z Jesenic na Gor. na ljubljansko kolodv. pošto, zvan. 3. skupine Ida Tavčarjeva iz Meže na ljubljansko glavno pošto in Katarina Butalova iz Črnomlja v Čabar; služ. 2. skupine Jožko Mehle z Bleda na ljubljansko glavno pošto, Marija Ingličeva od Sv. Jurja ob j. ž. v Ziri, Elizabeta Cafova iz Soštanja v Mežo, A. Trontelj od Device Marije v Polju na ljubljansko kolodv. pošto in J. Završček iz Ljubljane k Devici Mariji v Polju. — Upokojeni so: uradnica Marija Debelakova v Ribnici na Dolenjskem, zvan. Fr. Orel v Radovljici, R. Rizer v Ptuj in Fr. Osredkar na Jesenicah na Gor. — Prestanek službe: služba je

prestala uradniku Alojziju Knezu na ljubljanski kolodv. pošti, pogodbeni poštarici Miri Ragazijevi v Oplotnici, pošto službo je pa odpovedala Ana Spurejeva, pogodb. poštarica v Framu. — Poroke: Uradnica Ana Zorčeva v Brezmem se je omožila s komandantom orož. stanice Jakob Sivko; oženili so se pa: uradnik Fr. Znidaršič na Jesenicah na Gor. s pb. ur. Antoniojo Simčevico z ljubljanske glavne pošte, služ. 2. skup. Ig. Javoršek na ljubljanski kolodv. pošti s Katarino Koričevico, F. Kos na Jesenicah na Gor. z Ivanka Urbanjevo, Jožko Rapotec v Laškem s Franciško Purkeljevo in K. Skerjanc v Trbovljah s Franciško Završkovico. — Izkušnja za administrativno službo I. kategorije je napravil v Belgradu pb. ur. 1. skup. II. kategorije Blaž Ukusič z mariborske kolodvorske pošte, za računsko službo II. kategorije pa pb. ur. II-4 A. Vontina na ravnatelstvu. — Izkušnja za vodstvo pogodbenih pošt sta napravila Aleksander Bezner in Jožica Tomčeva.

Mala kronika

★ Cenjenim naročnikom. Zadnja številka »Slovenskega lista« vsebuje obširno poročilo o velikih gasilskih slavnostih v Ljubljani, dalje poročilo o proslavi 600 letnice Kočevja in o novem domačem letalu, katero je preteklo nedeljo blagoslovil prevz. g. škof dr. Rožman. Da ni treba ponatiskavati teh poročil v »Slovenec«, smo današnji številki priložili za vse cenjene naročnike »Slovenski list«. Ob tej priliki priporočamo vsem cenjenim naročnikom »Slovenec«, da se naroče tudi na »Slovenski list«, edini naš list, ki izhaja v ponedeljek zjutraj. Naročnina je malenkostna in znaša samo 5 Din na mesec. Naročila sprejema uprava »Slovenskega lista« v Ljubljani. Kopitarjeva ulica 6. Vsak naročnik »Slovenec« naj bo tudi naročnik »Slovenskega lista«.

★ Euharistični kongres v Zagrebu. Gospod duhovnik iz ljubljanske škofije, ki bodo nadomestovali gospode, ki pojdejo v Zagreb, je ljubljanski škofijski ordinarijat na našo tozadevno prošnjo dovolil za 17. avgusta v slučaju potrebe biniranje, kar se s tem razglasa. Prijava za kongres sprejemamo še nadalje do zadnjih dni, vendar pa prigradenim po 10. avgustu od tu ne bomo pošiljali izkaznic, ker bi jih utegnili prepoznati. Dobili pa jih bodo v nedeljo v Zagrebu v prostoru SKASA, Frankovanska ulica 7 ali pa v centralni pisarni Kongresa na Kapitolu 27.

Ljubljanski škofijski odbor.

★ Občni zbor Vsijskosti za lavantinsko škofijo bo dne 12. avgusta ob 10 dopoldne v mariborskem bogoslovju na Glavnem trgu.

★ Prof. Vidmar gre v Belgijo. Pod okriljem mednarodne razstave o priliki stoletnice belgijske neodvisnosti se bo vršil v Liegeu v dneh od 19. do 31. avgusta velik šahovski boj z udeležbo skoro vseh evropskih mojstrov in celo Argentine. Med njimi imenuje belgijski list kot zastopnika Jugoslavije prof. dr. M. Vidmarja. Najbolj močno: po Przepiorki, Rubinsteinu in Tartakoveru, je zastopana Poljska. Igro prične na predvečer slavnosti dne 18. t. m. Alehin, ki bo igral istočasno s 35 nasprotniki.

★ Iz UJU: V »Slovenecem« poročilo o letošnji pokrajinski skupščini UJU, poverjeništvu Ljubljana, je bilo med drugim rečeno, da je v imenu opozicije nastopil g. Lapajne, kateremu so učinkovito odgovarjali nekateri člani vodstva. — Kakor smo naknadno zvedli je le res, da je g. Lapajne bil nepravilno razmerje v organizaciji, ki jih je podprl z dokazi, katerih mu niso mogli izpodbiti.

★ Razpisani pogodbeni pošti. Razpisana je služba pogodbenega poštarja pri pošti 2. reda v Sent Vidu pri Stični. Jamčevina: 1200 Din. Letni prejemki: redna plača 12.800 Din, doklada 5900 Din, za hrbojav in telefon 560 Din, za nadziranje pomožne pošte 360 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 182 Din ter nagrada za prenašanje pošte 3200 Din, za selsko dostavo pa 9458 Din.

Popolna razprodaja damskih oblek!

Svitene vseh vrst od Din 140—
Domače periline od Din 60—
Sportne bluze in krila od Din 70—

F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Oglejte si blago v izlozbah!

Služba pogodbenega poštarja je razpisana tudi pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Jamčevina 1200 dinarjev. Letni prejemki: redna plača 12.800 dinarjev, doklada 6400 Din in nagrada za selsko dostavo 14.898 Din. Prošnje s prilogami naj se vlagajo na dravsko pošto ravnatelstvo v Ljubljani do 13. avgusta 1950.

★ Nov zvon. Iz Sv. Križa pri Litiji poročajo: Dne 27. julija je bil pri podružnici na Gori blagoslovljen nov bronast zvon, ki je bil vlit v Zvonarni v Sent Vidu nad Ljubljano. To je 3. zvon, ki ga nam je v teku 4 let vtila šentiviška zvonarna. Vsi ti zvonovi imajo prav lep in čist glas. Vidi se, da zvonarna v Sent Vidu lepo napreduje in je v večini in skrbnih rokah.

★ Nesreča zagrebškega letala. Letalo Udruženja aviatčarjev v Zagrebu, Martučičeva ulica 24, je vozilo iz Zagreba dne 3. avgusta. Blizu St. Jerneja je zapazil pilot avtorju defekt. Precej časa je krožil v višini kakih 700 m, ter iskal primerne mesto, kjer bi pristal. Končno se je spustil polagoma na tla na Gramski gmajni. Druge nesreče ni bilo, razen pokvarjenega motorja, ker je letalo padlo precej na lahko na tla. Dostil pa ni manjkalo, da ni padlo v vodo. Z letalom sta se vozila tudi dva Slovenca.

★ Vodstvo kmetijske gospodinske šole v Repnjah na Gorenjskem naznanja, da se prične s 1. oktobrom gospodinska šola, ki bo trajala do 30. marca. — Natančnejše podatke daje vodstvo kmetijske gospodinske šole v Repnjah, p. Vodice nad Ljubljano.

★ Pooblastilo za dviganje denarja na hranilnicah. Pošta hranilnica razglasa: Ker so mnogi vlagatelji izjavili željo, skupno s svojimi soprogami vlagati in dvigati denar na hranilnice knjižice, je gradbeni minister z odlokom z dne 10. julija 1980, člen 8 Pravilnika za izvrševanje poštne hranilne službe dopolnil takole: Na stalnih pooblastilih tudi fizične osebe lahko pooblastijo svoje najbližje družinske člane, na pr. moža, ženo, otroke in starše, da dvigajo denar s hranilnih knjižic. Na ta način izdajo pošte na zahtevo vlagateljev v polnitet dva izvoda obrazca štev. 11 š, na katerem naj se dotedanji naziv »Stalno pooblastilo za dviganje denarja po hranilnih knjižicah pravnih oseb« izpremeni v takih primerih na naziv »Stalno rodbinsko pooblastilo za dviganje denarja po hranilnih knjižicah«. Obe pooblastili morata imeti podpis vlagatelja in družinskega člana, ki bo pooblaščen dvigati denar. Nato je poslati obe pooblastili poštni hranilnici v Belgrad, da ju overovi.

★ Sadno vino ali sadjevec, spisal M. Humeč, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani; cena izdoda 10 Din. Knjiga je prirejena po najnovejših virih in lastnih izkušnjah. Nudi bogata navodila, kako sadjevec izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovito pijačo. Knjiga se peča tudi z izdelavo kisa in vporabo sadnih tropin, da ne pridejo v nič; opremljena je z 42 podobami. Vsem sadjarjem to izvrstno brošuro najtopljeje priporočamo.

Ljubljana

Zopet žrtev vode?

Ljubljana, 4. avgusta.

Kleparski pomočnik Viktor Puc s Tržaške ceste štev. 27 je odšel v nedeljo ob 5 zjutraj z doma in se do danes popoldne ni več vrnil. Njegov brat, kleparski mojster Gustav Puc na Tržaški cesti št. 9, se boji, da ni Viktor morda kje utonil ali pa da se mu ni pripetila kakšna druga nesreča. S seboj je namreč vzel kopalne hlače.

Viktor Puc je bil zelo zvest delavec pri svojem bratu, kleparskem mojstru in ni nikdar še zamudil nobene ure dela. Prav zato se njegov brat boji, da se mu ni pripetila kakšna nesreča. Viktor je bil 27 let star. Obleden je bil v praznično rjavo obleko, obut v rjave nizke čevlje, pokrit s sivim klobukom. Pri sebi je imel ur in listnico z 200 Din denarja. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči to njegovemu bratu.

★ Novo zgrajeno letalo ljubljanskega Aero-kluba »Bloudek XV.« je odletelo včeraj ob 18.17 iz Ljubljane in pristalo v Zagrebu točno ob 19. Letalo je preletelo progo Ljubljana—Zagreb v 43 minutah, kar je za letalo in njegovega konstruktorja inž. Bloudaka vsakakor lepo izpričevalo.

★ Gasilsko odlikovanje kapelnika delavske godbe »Zarja«. Med številnimi godbami, ki so sodelovale pri gasilskih slavnostih, se je posebno odlikovala delavska godba »Zarja«, ki je

Kadar Zila noj Drava nazaj potačo . . .

V poletju je Vrbsko jezero tako živahno, šumno, vihravo; veriga vil in hotelov okrog po njegovi obali se strne takrat v glušič odmev godbe, ropotanja motorjev vseh vrst, žargona kontinentalnih velemest; prah in vzduh, parfum, bencin, katran, ki se zgosti na Vrbi, v Porečah, na Krivi Vrbi, pa že na oni strani, na Otoku, Ribnici, v pravi orkan letovisnega vrvenja, da moraš prieluhniti, ako hočeš slišati šepetanje valov in se ti zdi, da so redki gozdovi, ki se segajo do jezera, odstopili od obale in se umaknili časno nekam daleč.

In če prisluškuješ še tako pozorno, če se podaš na gladino jezera samega, ne moreš v dobi sezone slišati iz jezera skrivnostnega zvonjenja potopljeneh zvonov in vzdihovanja pogreznjenega mesta, katero je v davnih časih zadela kazen, da ga je zalilo jezero — ako hočeš v tem napetem, bencinovem in parfumovem ozračju slišati te zvone, moraš iti stran od jezera, v okolico, v hribe, proti Hodišam, v Logovec, na Dholico ali pa na Dvor, na Kostonje, na Strmec do Domačal, na Lipo in Zoprače . . . Tam se ti zdi, da slišiš te zvone, včasih močnejše, zopet kje slabše, komaj slišno, zamirajoče . . .

V Logivsi se ti zdi, da zvonovi buče, kakor bi v resnici zvonili z vsemi na lepo nedeljo sami Draganiki, Koširji, Kaklji in Rainerji, to zvonjenje te spremlja, ko greš proti Zoprači, zvedenem ko pojenjuje na Lipo, kjer se pač še sliši veliki zvon, da udari čez gornji Rož, ali njegov glas je osamljen, včasih utihne . . . zamre, preneha — potem pa se zopet pojavi, kviku kipeč njegov glas in negotovo odmeva do Vrbe nazaj, kjer se izgubi v prvih borovih gozdovih. Paletti, Cotinjak, Reichman zvonijo in se oglašajo Volpernikom v Podravljah. Slnetje, da čuješ zvone, te žene skozi ožgane pašnike proti Domačalam, ali odmev od Lipe je vedno slabši, preneha in,

ako nateguješ svoj sluh še tako, se na Domačalah noče pojaviti glas potopljenega zvona . . . Včasih se ti zdi, da slišiš nekaj, nekje, daleč, silno globoko, komaj slišno, kot bi bilo plat zvona — ali ko misliš, da si zajel smer in glas, pa izgine rahli odmev proti Umbergu in Grajanom in ne slišiš ničesar več.

Zato se obrneš nazaj proti Sent Jurju, kjer je glas potopljeneh zvonov zopet slišnejši. Ni čuda, Sent Jurj je visoko na skali in četudi je zvonjenje rahlo, negotovo, se čuje — včasih se ti zdi, kot bi zvonil Drabosnjak iz stoletne preteklosti in vabil ljudi na Kostonje k svojim pašnjanskim igram. — Za Sentjurjem je Dvor, kjer Fric in Bajsi še vedno zvone, v odmorih in pretrganih akordih, vendar tako, da se sliši potopljeni zvon po vseh solnčnih gornjih Jezercih. Na Kostonjah pojeja že stoletja glas potopljenega zvona, ali se sliši še danes prav do vrha Osojčice. Na drugi strani leži temno, mračno Osojsko jezero, kjer se že davno, davno ne sliši več zvon Svelega Mesta, ki se je nekoč potopil v to jezero . . . V mraku se čuje Dholica čez celo deželo, kako zvoní Bende vedno luč z velikim zvonom, tako močno, da se njegov glas včasih vleče čisto nizko k jezeru, ali vzplava takoj boječe v višave sinjega neba in zamre brez odmeva.

Mimo Dholice greš za zvonom proti Porečam, Brezi — zdi se ti, da čuješ zvon, nekje, ali ne več kje, greš za slutnjo preko jarikov in holmov in naenkrat obstaneš brez sledu, brez vodilnega odmeva zapeljivih, globoko zakapanih zvonov — komaj še pogleduješ v dolino Blatograda, v domačijo Urbana Jarnika, se obrneš in greš tuj nazaj . . .

V mestu se ti zdi, da srečuješ Drabosnjake Ahacelje, Einspielerje, Sorajnike, Janežiče, Marjarje, in toliko drugih . . . ki so zvonili nekoč v potopljenem mestu vijugatega jezera, ki leži pod teboj v blesku razsvetljenja, migljajočih luči, švignjajočih odsevih . . . Kotlina je polna večerne razkošnosti, arij, življenja, ki sega skoraj sem gori in skuša doseči s svojo razburkano površino zad-

nje odmeve potopljeneh, ali vendar še pojočih zvonov in jih pogrezliti v večem molku z njihovimi zvonarji vred . . .

Jezero, jezera, ozke doline, bele reke, griči, zatišja, polje, lesovi, rjave njive, zelenje, domovi, razkošni in košati, skromne kačice, visoke stene Karavank, starinske cerkve, razvaline gradišč, poljska znamenja, steze in stezice s pozidjo potopljeneh zvonov, vzdihujočih mest, zakletih gradov, ljubezni!

Asfaltna ceste, katran, bencin, smrdljivo olje, signali in svarila, sezonski promet — razstava umetnega nakitja, šminke, puder, razno meso, smrad in lepota, promenata in afekt!

Dežela Drabosnjakova!

Dežela Košatova —

Življenje, ki ga diha ta dežela v svoji pristnosti, je mehko, valovito, kakor gladina teh skrivnostnih jezer; resignacija počiva nad njim, izpod te resignacije pa vriska gladki asfalt, po katerem drži vedno več poezije Drabosnjakove in Lesičjakove, že izpred dobe Tomaža Košata že desetletja, v ogromni vrtnec prenasličene energije milijonskih velemest, Kruppovih tovarn, nedosegljivih knjižnih naklad, stodoletne kulture Bismarkovih kvadratnih blitij, kubičnih možganov, znorelih dinastij, obojevanih monarhov, pozabljenih Liebknechtov, ki prekipava in pljuska do Karavank . . .

Vrba in Logaves nista prijateljici. Ko je v Logovsi zmagala pri občinskih volitvah slovenska stranka, so rekli Vrbljani enoglasno:

»Evo Velike Srbije v Logivsi!«

Zupan logavaški se piše Rainer, podžupan Gröblacher in tako dalje, dočim so na Vrbi merodajni Vranj, Berginci in tako naprej. Ipak je Logivesi zmagala pri občinskih volitvah slovenska z drvmi, mlekom in drugimi pridelki. Pevsko društvo v Logi vesi je priredilo koncert na Vrbi; Pipan je dal dvorano — Vrbljani so protestirali pri Pipanu ter pri županu, ki je tujec, tako prvi je zagotavljal, da je on predvsem gostilničar, medtem ko je župan naglašal tujko-prometno

stran Vrbe — Vrbljani so naročili par tovornih avtov Hajmvera, oblast se je zbulala ter je poslala toliko bajonetov in Logaves je pela na Vrbi. Tudi Vrbljani imajo lastno, staro, dobro pevsko društvo, ki je pelo še za Košatove dobe. Stari Kušternik iz Logavesi, ki je bil najboljši Košatov tenorist in ki še danes zapoje več kot 80 napevov na pamet, je pel svojčas v tem društvu.

»Ko pa sem videl, kako gre, sem pustil Vrbo!« mi je pripovedoval Kušternik. Danes poje in pije v Logivsi, dočim pojejo Vrbljani promenade koncerte svojim letoviščarjem, ki bi se čudili, ako bi slišali peti Kušternika iste melodije, vendar bi besedila ne razumeli.

Križe in težave imajo Vrbljani prav velike pri svojem dušebrižništvu. Sedaj jim je naklonjeni ordinarijat celovški ugodil in jim za njihovo podružnico poslal posebnega pastirja, ali imeli so težke boje. Sicer je pretežna večina domačinov v tem oziru lažje naravnehišni posestniki so izključno svobodomiselnih nemško-nacionalci, proletarijat svobodomiselnih avstro-maršistih, ali ipak je bil glas teh faranov enodušen v zahtevi, da mora dekan Fric iz Dvora opravljati zanje nemška cerkvena opravila leto in dan. Možakar iz Dvora, starina, ki ga ni mogoče spraviti doli že desetletja, si je vtepel v glavo, da je končno vseeno, ali pridiguje v tem ali onem jeziku faranom, katerih ni nikoli v cerkev — in je ostal pri večnom slovenskih pridigah, razen sezone. Zda pa imajo Vrbljani kaplana, mladega fanta, ki pridiguje nemški, igra tarok s purgarji in ni taka grča, kakor Fric z Dvora. Temu kaplanu namravajo sezidati novo lepo farno cerkev in spraviti faro iz Dvora na Vrbo, čim zatisne oči dekan Fric . . . Sicer so Vrbljani vsestranski v sezonskem oziru, protestantom so sezidali krasno molitnico, baje nameravajo adaptirati Israhelito udobno sinagogo, kljub njihovem škotskemu plemenskem stališču. Ako bi našli jugoslovanski verski bratje iz juga obrnili svoj dotok na obalo vrbsko, bi prišli dober kup do pravoslavne bazilike ali do mošeje z minaretom . . .

(Dalje.)

neutrudno igrala ves čas slavnosti. Ta godba zadnje čase stalno napreduje in je dosegla v kratkem času izreden razvoj. Godba je pričela napredovati, odkar je prevzel njeno vodstvo g. Franc Dolinar. V priznanje zaslug godbe »Zarje« pri gasilskih slavnostih je Jugoslovanska gasilska zveza odlikovala kapelnika g. Dolinara s kongresno medaljo za gasilske zasluge. Čestitamo!

● **Izleti po gasilskem kongresu.** Večina udeležencev, ki so sodelovali pri gasilskem kongresu, je odpotovala v svoje kraje že v nedeljo zvečer, oziroma ponoči in včeraj jutraj. Večja skupina Čehov in drugih inozemcev je odpotovala včeraj jutraj na Sušak, odkoder odpotujejo v Dalmacijo. Druga skupina, med njimi so vrhovni funkcionarji češkoslovanskih gasilcev, pa je včeraj jutraj odpotovala, delno z avtomobili, delno pa z železnico, na Bled, kjer bodo nekateri tudi gostje ministra g. Shwegla. Manjše skupine so napravile izlete še v druge kraje Slovenije.

● **Vpokojuje pri Mestni hranilnici ljubljanski.** Prekorajšivi predpisano službeno dobo so stopili v trajni pokoj sledeči uradniki Mestne hranilnice ljubljanske: višji kontrolor Josip Kuralt (po dejanskih 40 letih službe), knjigovodja Fran Abulner in blaginjak Anton Susturšič. Pri tej priliki jim je mestni zastop izrekel zahvalo in priznanje za njihovo dolgoletno, zvesto in marljivo službovanje.

● **Umrlj so v Ljubljani** v času od 26. julija do 4. avgusta: Jakob Ranzinger, bivši sedlarski mojster, 80 let, Japljeva ulica 2; Sonja Kozlevčar, hči uradnika, 7 tednov, Poljanska cesta 15; Josip Bahovec, trgovec, 79 let, Sv. Jakoba trg 7; Bruno Juh, dijak, 14 let, Erjavčeva ulica 28; Ema Rannacher, mestna učiteljica v p., 69 let, Gradišče 11; Leopoldina Mavser, zasebnica, 81 let, Japljeva ulica 2. V bolnišnici so v istem času umrli: Valentin Hribar, sin posestnika, 30 let, Cirkuš pri Zg. Tuhinju; Antonija Oselj, dmnarica, 19 let, Smlednik; Jožefa Kralj, žena železničarja, 51 let, Sp. Kašelj 22; Franciška Sušnik, dmnarica, 71 let, Sava pri Javorniku; Franc Premrov, podpredsednik fin. kon-

trole v pok., 65 let, Petrova vas; Majda Grund, hči delavca, 1 leto, Gerbičeva ulica II-4; Mihaela Petrovič, žena žel. sprevednika, Cernetova ulica 8; Stanko Logar, sin delavca, 3 leta, Ahacjeva c. 10; Marija Rebolj, tobačna delavka v pok., 61 let, Tržaška cesta 27; Franja Kikelj, služkinja, 29 let, Kopališka ulica 2; Marija Kern, dmnarica 68 let, Moste 20; Florijan Peternej, oglar, 56 let, Golnik štev. 18; Ana Jerina, žena livarja, 40 let, Moste, Predovičeva ulica 21; Franc Breščak, zidar, 44 let, Pokopališka ulica 29; Ivana Kranjc, pletilja, 24 let, Spodnje Ribče 7; Ciril Florjančič, zasebnik, 57 let, Stožice štev. 114; Marija Jerala, zasebnica, 68 let, Galjeva c. 104.

● **Iz policijske torbe.** Aretiran je bil neki J. K., ker je ukradel Antonu Kratkemu 2000 Din vredno kolo. — Aretirana sta bila dalje Anton in Rudolf M. zaradi tatvine čevljev v vrednosti 1950 dinarjev. — Neki slaboumež je razsajal v javnem lokalu in pobil za okoli 800 Din šip in steklenine, nato pa izginil. Njegovo ime ni znano. — Neki češki dijak se je peljal s kolesom po Dunajski cesti in se zaletel v šipo pod električno uro pred kavarno »Evropa« in jo razbil. Mestna občina trpi škodo 300 Din. Djak je obljubil, da škodo poravnava, ko se vrne v Prago.

● **Lekarne:** Nočno službo imajo: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

★ **Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čase naravne »Franz-Josef« grenčice.** Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in črevesja, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, poživlja izmenjavo snovi in osvežuje kri. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Maribor

Automobilska nesreča mariborskega trgovca pri Gradcu

Maribor, 4. avgusta.

Včeraj se je peljal po poslovnih opravkih v Gradec tukajšnji trgovec s kolesi, motocikli in šivalnimi stroji g. Alojzij Ussar. Na povratku domov je zadel avto, v katerem se je peljal proti Mariboru, ob 4 popoldne pri Karsdorfu pri Gradcu v kilometrskega kamen. Avto se je trikrat preokotalil in čisto razbil. Sofer je k sreči ostal nepoškodovan, pač pa je Ussar dobil težke notranje poškodbe in poškodbe na obeh nogah. Moštvo graškega reševalnega oddelka ga je prepeljalo do Špilja, kjer ga je prevzelo moštvo tukajšnjega reševalnega oddelka ter ga odpremilo v mariborsko bolnišnico.

● **Blagoslovitev prenovljene kapele na Aninem hribu.** Na zelo slovesen način se je izvršila v nedeljo svečana blagoslovitev prenovljene in povečane Marijine kapele na Aninem hribu. Blagoslovitvene obrede je opravil ob veliki udeležbi župljanov frančiškanske župnije presvetli škof dr. Ivan Tomažič, ki so mu Krčevini priredili pri drugem slavlolu zelo priščen sprejem. Presvetlega škofa sta pozdravila krčevinski župan Pekar in predsednik Katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini Franc Pintar; deklica-čenka pa je Presvetliemu v pozdrav priščno deklamirala lepo pesem. Po opravljenih blagoslovitvenih obredih je škof dr. Tomažič spregovoril spodbudne in tople besede množici vernikov, ki jih je pozval, naj v krogu svojcev z verno in ljubeznijo delujejo za zmago Kristusa Kralja v človeških sredi in dušah. Nato je sledila slovesna služba božja; popoldne so bile istotam večernice z govorom in litanijami.

● **Nobene demisijske.** Z ozirom na razne vesti, ki krožijo po mestu radi demisijske stave mariborskega okrajnega cestnega odbora, smo izvedeli, da zankrat ni govora o morebitni demisiji. Tudi se pod starejšino okrajnega cestnega odbora k banu inž. Sernecu v Ljubljano, da mu sporoči nekatera važna vprašanja mariborske okrajne cestne politike. Tudi se bo jutri vršila plenarna seja okrajnega cestnega odbora, na kateri se bodo razpravljala važna vprašanja, ki se tičejo letošnjega gradbenega programa.

● **10 letnice obstoja** je na slovesen način proslavilo preteklo nedeljo tukajšnje kolesarsko društvo »Perun«. Dopoldne je bila dirka na progi Maribor-Brezno-Maribor. Kot prvi je prišel na cilj Stefan Rozman (Perun) in odnesel letos že deseto zmago; drugi je bil Ivan Valand (Ilirija, Ljubljana); tretji pa Edvard Prodan (Ilirija, Ljubljana). Nato se je vršilo v Narodnem domu jubilejno zborovanje, ki ga je otvoril društveni predsednik Sega s pozdravom vsem navzočim. O društvenem delovanju in prvem desetletju je poročal dirkalni vodja Joško Kavčič. Društvo so čestitali ob priliki jubileja: prof. Kenda za »Narodno odbrano«; dr. Irgolič, Lešnik za »Edelweiss«, Antončič za motociklistični klub, Ružič za »Poštolet«, Vanda za pesniško sekcijo »Peruna«, Kumer pa za tezensko. Ob tej priliki je predsednik Sega izročil mnogozasluznemu Ivanu Kvasu diplomu častnega člana. Popoldne pa se je pri Lobjniku v Radvanju razvil veliko ljudsko slavlje, kjer so se zmagovalcem izročile svetilne in darila.

● **Smrtina kosa.** Preminula je v starosti 70 let zasebnica Uršula Braunecker, Slovenska ulica 40. Pogreb bo danes ob 15 iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

● **Na mejo, v Apače!** V nedeljo, dne 10. t. m. priredi Narodna odbrana v Apačah veliko ljudsko slavlje. Ob tej priliki predele tukajšnja narodno-obrambna društva z Narodno odbrano na čelu izlet v Apače; obitnostno se vabi, da se ga udeležijo v čim večjem številu. Zbirališče na dvorišču Narodnega doma. Odhod velikega Senekovičevega avtobusa točno ob 12. Prijave se sprejemajo vsak dan v pisarni areškega odbora N. O. v Narodnem domu od 18. do 20. ure. Prijave se zaključijo v četrtek zvečer. Voz-

nina je 30 dinarjev proti morebitnemu doplačilu za slučaj, da ne bi bilo dovolj prijav. Petkove prijave stanejo po 60 dinarjev in veljajo za naročilo drugega oz. tretjega mestnega avtobusa. Za vsako uro čakanja (od četrte ure naprej) v Apačah bo treba doplačati po 25 dinarjev (za Senekovičev avtobus ni doplačil). Pismene prijave veljajo le, če se priloži voznila na naslov: Sreski odbor Narodne odbrane v Mariboru, Narodni dom. Podoželski izletniki na progi Maribor—Zg. Radgona naj prijavijo svojo udeležbo po dopisnici najpozneje do sobote dne 9. t. m., da se jim ob zadostnem številu oskrbi nadomestni avtobus, ki se bo ustavil na posameznih postajah. Prihod v Apačah ob 14. Odhod ob 21. ali 22. uri ali tudi preje.

● **Uspehi posredovanja.** Preko tukajšnje posredovalnice dela je v času od 1. januarja do 2. avgusta t. l. iskalo zaposlitve 4812 oseb in sicer 3159 moških in 1653 ženskih; delo je dobilo 2601 brezposelnih in sicer 1430 moških in 1171 ženskih; 280 jih je odpotovalo, 1831 pa odpadlo.

● **Pri najdenem uradu** so bili v preteklem mesecu oddani oziroma prijavljeni sledeči najdeni predmeti: 1 cigaretna doza, 1 listnica ter 2 denarnici, 1 nahrbtnik, 1 sveženj ključev, 1 broša, 1 zapustnica, 1 žepna ura, 1 moški klobuk, 3 psi, 2 prstana, 1 srebrna verižica ter razne ženske torbice.

● **Ne delovnem trgu.** Zaposlitev dobi preko tukajšnje Borze dela: 18 čevljarjev in majarjev, 6 pastirjev, 10 hlapecev, 1 čevljar, 1 oskrbnik, 1 natakar, 1 mlinar, 1 fotograf, 1 točilca, 1 slaščičar, 2 slikarja in pleskarja, 1 mizar, več vajencev (mizarске, natakarske, krojaške, pekarske, mlinarske ter slikarske obrti), 9 kuharice, 15 služkinj, 6 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 3 sobarice, 2 vzgojiteljice, 1 varuška, 1 plačilna natakarica, 1 podnatakarica, 1 poslužnica, 1 hotelska podkuharica, 10 šivilj za perilo, 1 perica za hotel, 5 delavk za oblikovanje ovratnikov, 3 pomivalke ter 1 šiviljska vajenka.

● **Nezgođe.** Avto št. 2-562 je povozil v nedeljo okoli pol 24. ure na drž. mostu ključavničarskega vajenca Josipa Drozga, ki se je peljal na kolesu. Kolo se je čisto zdrobilo. Drog pa je odnesel k sreči samo lažje poškodbe. — 26 letni Josip Krajnc je v Krčevini padel z motornega kolesa ter zadobil pri padu praske na obeh rokah in nogah. Pri tem je motorno kolo opazilo in poškodovalo tudi 72 letnega viničarja Karla Bezjaka iz Lajtersberga, ki je šel po poti domov. V obeh slučajih je posredovalo moštvo tukajšnjega reševalnega oddelka.

● **Napad sredi ceste.** Na 45 letnega posestnika Ivana Poliča so v Spodnji Kungoti, ko se je vračal domov, navallili neznanzi z lopoto ter mu prizadejali težke poškodbe na obrazu. Razven tega je zadobil vbodljaj z nožem na desni roki. Poliča, katerega stanje je zelo resno, so prepeljali v tukajšnje bolnišnico.

Celje

● **Instalacija novega vojniškega župnika.** Praznično ozaljšana je pričakovala v soboto zvečer vojniška župnija svojega novega dušnega pastirja. S hriba Device Marije so veselo pokali topiči. Pri slavlolu se je zbrala velika množica župljanov, ki so z nestrpnostjo čakali na prihod svojega novega župnika g. Antona Lasbacherja. Tu so ga pozdravili zastopniki raznih verskih, prosvetnih in kulturnih ustanov. Gdč. Pepca Klinčeva mu je izrekla iskren pozdrav v imenu Marijine družbe. Nato so sledili po vrsti pozdravi mladeniške Marijine družbe, tretjega reda, ravnateljice meščanske šole in upravitelja osnovne šole, načelnika gasilcev, predsednika kat. izobraževalnega društva in predsednika fantovskega oddelka. Na vsak pozdrav je novi g. župnik smehljaje in včasih celo šalivo odgovoril. Nato je sledil vhod v cerkev in kratka pobožnost. — V nedeljo, dne 3. avgusta, pa se je izvršila slovesna instalacija novega župnika g. Antona Lasbacherja. K tej lepi slovesnosti so prihiteli ob blizu in daleč župnikov tovariši in prijatelji. Med njimi je bil mil. g. prošt Ivan Žagar iz Ptuj, konjiški arhidiacon g. Franc

Blagodejno deluje ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE Idealna podlaga za puder

Tovornik, bogoslovni profesor dr. Jeraj iz Maribora, častni kanonik g. Mikuš in cela vrsta drugih. Slovesno ustoličenje je izvršil dekanjski upravitelj g. Pavel Žagar, ki je vernikom v krasno zasnovani pridigi razložil, kaj je ljudem duhovnik. Po pridigi je bila slovesna sv. maša, ki jo je služil novi gosp. župnik prvič za svoje nove župljane. Cerkevno slovesnost je povzdignilo lepo ubrano petje Grubarjeve latinske maše. Vsa slovesnost se je izvršila v znamenju iskrene ljubezni, ki je že prvi hip tako lepo združila vernike s svojim novim dušnim pastirjem. Vsemogočni naj dodeli, da bi novi gosp. župnik dolgo vrsto let deloval v širni vojniški župniji.

Bohinj

Novi odlični gostje. V teh dneh so dospeli v Bohinj novi gostje Nj. Vis. princa Pavla: ruski princ Obolenski, princezinja Elizabeta, sestra Nj. Vis. princ. Olge ter grška princ. Margareta, ki ostanejo vsi tu dalje časa. Večkrat obišče Bohinj Nj. Vel. kraljica Marija, a vedno incognito. Veliko pozornosti, pri otrocih pa veselja vzbujata s svojim novim brekom in osličkoma Nj. vis. princa Aleksander in Nikola, sinova Nj. Vis. princa Pavla.

Vojno pokopališče v Ukanci. V idiličnem gozdičku v Ukanci, nad hotelom »Zlatorog« počivajo trupla par sto bivših avstrijskih in italijanskih vojakov. Zadnja leta je bilo pokopališče s kapelico zelo zanemarjeno, kar je napravljalo na tuje slab vtis. Letos pa je tujsko prometno društvo za noir. Bohinj poskrbelo zanj, da sedaj izgleda kot se spodobi za tak kraj. Obenem je društvo izdalo fotografije, katerih izkupicek je namenjen za nadaljnje vzdrževanje pokopališča. Tujiči že prav pridno sežajo po njih. Istemu društvu se imamo zahvaliti, da je postavilo na primernih krajih ob jezeru več ličnih klopi.

Dotok tujcev se je z nastopom lepih dni pomnožil, da so sobe tudi na periferiji že dobrodo oddane. Kljub slabi doseganjam vremenskim razmeram je že doseženo isto število tujcev, kot lani ob tem času.

Zgledovanje. V »Slovencu« z dne 1. t. m. se nekdo po vsej pravici zgraža nad nedostojnostjo kopalcev in kopalk na Bledu. Pri nas pa se domaćini večkrat zgražajo v planinah nad to in ono mestno Evino hčerjo, ki gre na Triglav, pa napravljena kot v kopalšču ali ne vem kje. Oskrbnikom in oskrbnicam planinskih koč pa bi svetovali, da pazijo zlasti pri oddajanju prenočišč, kdo in kako parčki prihajajo.

Kranj

Bencinska črpalka. Tvrdba »Jugoslovenska Standard Oil Company« iz Zagreba postavlja novo veliko bencinsko črpalko na prostoru poleg hotela »Stara pošta«. Črpalka, katere kapaciteta znaša 4000 litrov, bo spričo ugodne lege ob glavni cesti, ki jo pasira vsak dan nesheto avtomobilov in motornih vozil, v oblini meri služila svojem namenu in je njena rentabiliteta brezdvomna. Dogotovljena bo v najkrajšem času in jo bo upravljal po svojih uslužbenih veletrgovcih g. Franc Gorjanc.

Gozdni nasadi. V zadnjem desetletju je nastalo v tukajšnjem okolišu vsled prekomernega prebiranja in golosečeni nebroj goľjav. Po § 14. novega gozdnega zakona je okrajno načelstvo prisiljeno zasadiť goľjave uradoma na stroške in nevarnost posestnika, če jih posestnik sam v odrejenem zakonitem roku treh let ni zasadiť zadostno. Paša v gozdu je prepovedana in se bo to določilo strogo izvajalo. Dalje je prepovedano spuščati živino na pašo brez pastirja in jo puščati v gozdu preko noči. V gozdovih, ki se pomlajujejo, je vsaka pašna prepovedana in je vsak posestnik dolžan take prostore označiti z vidnimi znaki ter to objaviti županstvu. Natančnejša navodila, ki streme za ozdravljenjem in pogozdovanjem naših prekomerno izsekanih gozdov, so na vpogled pri vsakem županstvu.

Motociklistom in kolesarjem. Mestno županstvo ponovno razglašja, da je vožnja po rožnvenškem klancu, po pespoti ob Jelenovem klancu, po obeh pokopaliških potih, po prestolonaslednikovem parku pred narodnim domom, mimo sirotišnice in po starem drevoredu z bicikli in motocikli pod kaznijo prepovedana. Vsi prestopku se bodo naznanili okrajnemu načelstvu v kaznovanje.

Pazite na novi avtorski zakon. Vsa društva, korporacije, podjetja itd. se z ozirom na vsem županstvom izdano okrožnico opozarjajo, da strogo izvajajo predpise novega zakona o zaščiti avtorskih pravic. Dogaja se čisto, da se društva pri izvajanju programov ne ravnaajo po predpisih citiranega zakona.

Predoslje pri Kranju

Elektriko dobimo. Navzlic vsemu se je občinski odbor soglasno izjavil, naj se v občino napelje električni vod iz Završnice. Pravijo pa nekateri, da s tem sklepom ne bodo zadovoljni. Tako se vedno pokaže, da tudi pri nas nismo brez ljudi, ki morajo vsaki stvari nasprotovati in hočejo imeti svoj narobe prav. Na drugi strani smo pa veseli mozi, ki brez ozira na »godničarje« delajo, grade, ajne stvari z zavestjo, da jim bodo ljudje kasneje zato hvaležni. Večina že pričeta dela pozdravlja in komaj čaka, da bi že končno bilo vse dograjeno.

Konferenco so imeli duhovniki kranjske dekanije in sicer kranjska polovica, v sredo 30. julija t. l. Bilo jih je okrog 20.

Z avtomobilom se je trkal pretekli teden Loize Žibert iz Suhe. Za Vodico se je srečal z avtomobilom g. Heinriharja, pa čeprav se je Žibert zadosti umaknil, je vendar v zadnjem hipu koni poskočil tik pred avto in je bila nesreča neizogibna. Pri vozu se je odlomila sora in se je štanga samo nalomila, voznik pa je odletel brez peruti na njivo kraj ceste, dočim je bil avto samo malo oskraban, hujšega pa ni bilo. Nasprotnika sta se nekaj časa malo grdo gledala in drug drugega krivila nezgođe, nato pa šla vsak svojo pot, vesela, da ni bilo hujšega.

Zelo so zadovoljni na Primskovem z novo moderno mlatilnico, ki so jo letos nabavili z družnim potom. Namesto da bi šli snopi po dolgem v stroj, gredo pri tej počez, slama ni čisto nič zmedena in so otepi tako lepi kakor škopniki; ker mlatilnica tudi trikrat čisti, je zrnje kar za v kašto. Kaj pa drugod? Ali se ne bi dalo z družnim potom kupiti takih provvratnih strojev in mlačev okrajšati, kmetom pa trud olajšati? Kmetje premislite in zgenite se sebi v korist!

Trbovlje

Osebnosti. Iz Trbovelj v Radeče je ma lastno prošnjo premeščen podpredsednik finančne kontrole g. Tomo Sekulič. — Na seji personalnega oddelka je bilo sklenjeno, da se občinski desinfektor g. Cerne stalno namesti. — Gospa Steh se pa z novim letom prevede v uradniško kategorijo.

Sanacija občinskega gospodarstva. Svet bi mislil, ko čuje o velikanskih dolgovih naše občine, ki šteje okrog 20.000 ljudi in v kateri se je zadnja leta za lepoto in napredek Trbovelj izredno veliko storilo, da smo res zakopani v dolgove, iz katerih ni rešitve. Kolikor je pa vsakemu, kdor se količarko zanima za občinsko gospodarstvo, znano, da pet milijonov dinarjev za tako občino in podjetja ni veliko. Zadnja poročila in ekspoziji, ki se delajo in krožijo okoli, da bo v kratkih letih občina dolžna 20 mil. Din, se nam nikakor ne dopadejo in ne znamo zakaj in v kakšen namen se taki ekspoziji razširjajo in javnost begajo. Če bo treba zidati solo na Vodah in v Hrastniku, kar zahteva oblast, pač ni treba toliko lamentiranja. Vsako leto en milijonek ali dva zazidati, ki bi ga izkazal občinski proračun in bi bilo tudi zato kritiče, pač ni za našo občino še pogin, in posojila bi ne bilo treba najemati. Vsaj počasno delo je gotovo idealno tudi za one, ki hočejo občinsko gospodarstvo sanirati in temu se lahko tudi drugi priključijo. — O kakšnem brezobremnem posojilu pa kar molčimo, posebno če gre za osem milijonek, če se še smemo o milijonih tako izraziti.

Rimske toplice

Nova žrtev Savinje. V nedeljo, 3. t. m., je zopet nastala nova nesreča pri kopanju na Savinji, katere žrtve je postala gdč. Berta Plazarjeva, uslužbenka pri kemični tovarni v Hrastniku. Dopoldne se je pripeljala v spremstvu mlajšega brata in drugih znancev iz Hrastnika na sokoľski priridev v Rimskih toplicah. Družba Hrastničanov se je potem podala na Savinjo, da se skopljajo in prebijejo dopoldanski čas. Berta je bila edina, ki ni bila večja v plavanju. Ko so se drugi spuščali v vodo, je tudi ona to storila, ne da bi pomislila na nevarnost. Navzoči, opazivši nevarnost, so se, mesto da bi ji priskočili na pomoč, preplašeni razbežali, hiteli na prireditveni prostor, in javili nesrečo. Skupno so potem pohiteli za Savinjo, da rešijo Berto, toda v zadnjem trenutku, ko so prihiteli na betonirani kopališki most nekoliko višje od »Savinjskega dvora«, so zagledali truplo ponesrečenke, ki jo je nesla voda. Opazivši položaj, so se Ulaša, Županc in drugi izurjeni plavalci podali vzdolž ob Savinji, da otmejo ponesrečenko iz objema valov. Toda voda je v tem času zakrila truplo in ni ga bilo moči več najti. Vsa iskanja se bila zaman.

Prevalje

V slovo. Naš splošno priljubljeni načelnik okrajnega dravograinskega, gospod Koropec Rihard, se je radi premestive h kralji. banki upravi v Ljubljani poslovil od nas. Deloval je skozi 8 let kot šef našega okrajja v dobroti našega prebivalstva in s svojo ustrežljivostjo dosegel mnogo dobrega. Prepričani, da izražamo splošno željo prebivalstva okrajja, se mu ob odhodu priščno zahvaljujemo za njegovo dobrohotno delovanje ter želimo srečen in dober uspeh na njegovem novem službenem mestu. — Prevaličani.

Murska Sobota

Novi ravnatelj kmet. šole v Rakičanu. V petek se je poslovil g. Anton Sega, dosedanj ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu. Njegov naslednik je postal g. inž. Vinko Sadar, bivši profesor na viinarski šoli v Mariboru, ki se je ravnokar vrnil iz Pariza, kjer se je izpopolnjeval v svoji stroki. Novemu g. ravnatelju, ki že sedaj kaže živo zanimanje za naše razmere, želimo mnogo uspehov.

Smrtina kosa. V mali sosedni občini Krog se je tokom štirih dni kar trikrat oglasila smrt. Komaj je bil pokopan neki otrok, je zvon oznanil smrt krog 70letnega starca Jožeta Luvca. Takoj za njim se je odselila v večnost kmetica Katarina Erjavc iz znane Titanove hiše.

Mišja nadloga. Miši so postale za nekatere občine (Bahovci, Rakičan, Beltinci, Renkovci itd.) prava siba božja. Ni dovolj, da so uničile ponekod 25 do 50% žita, marveč so se lotile sedaj krompirja, prosa in aidee. Kakor vse kaže, postane tudi do 50% jesenskih pridevkov žrtev požrnih glodalcev.

Graditev poljedelske fakultete

Beograd, 3. avg.

Poljedelska fakulteta begrajske univerze je imela doslej in še ima svoje prostore na šestih različnih krajih Beograda. Na ta način je skupno delo zelo oteženo. Da bi poljedelska fakulteta dobila čisto zasebne prostore, je bilo že pred leti določeno, da se zgradi posebna zgradba v tn namen. Načrti so bili izdelani že pred tremi leti. Pred nekaj tedni pa so začeli z graditvijo zgradbe za poljedelsko fakulteto begrajske univerze. Zemljišče, na katerem se zida poljedelska fakulteta je zelo obsežno (10.000 kv. m). Sama zgradba bo trnadostropna. V neposredni bližini bodo uredili obsežen botanični vrt (za to bodo porabili še naknadnih 14.000 kv. m) za praktiranje akademikov. Poseben kraj je odrejen tudi za meteorološko postajo. Razen tega je begrajska univerza v neposredni bližini Zemuna na ikzv. »Velikih ledinah« uredila zelo obsežno (50 jut.) posestvo, kjer bo postavljena tudi moderna selekcijska postaja. V načrtih je, da se omenjenim 50 jutrom pridá še novih 50 juter zemlje, ki naj bi jih dala zemunska občina.

Pravkar grade na tem mestu veliko selekcijsko postajo. S praktičnimi poizkusi bodo verjetno začeli že v nastopnem šolskem letu. Najprej bodo vršili selekcijske poizkuse s pšenico iz raznih najrodovitnejših krajev naše države (Vojvodina, Metohija, kumanovska okolica itd.). To bo brez dvoma poleg znanstvene tudi velike praktične vrednosti za našo po veliki večini agrikulturno državo. Sploh je bil zadnji čas, da smo pohitili z poljedelsko fakulteto, ki se do nedavna ni mogla prav in vsestransko razviti in smo morali izkušene agronome dobivati šele posredno s tujih univerz.

Razpis

Mestno načelstvo razpisuje oddajo

krovskih in kleparskih popravil

na magistratnih poslopih na Mestnem trgu. Vsi razpisni pripomočki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. Ponudbe je vložiti do 9. avgusta 1930 do 11 dopoldne istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani.

dne 4. avgusta 1930.

Hankov, največje kitajsko celinsko mesto, ki mu groze komunistične čete od severa in juga. V mestu je zelo veliko Evropejcev, ki so večinoma že zbežali, ostale pa ščitijo japonske in ameriške vojne ladje, ki plovejo po reki Jangtsekiang.

Naša plava kri

Plemstvo je svojo zgodovinsko vlogo po vsem svetu doigralo; vendar je bila ta vloga tako važna in je zapustila tudi med Slovenci na kulturnem in političnem poprišču toliko neizbrisnih sledi, da je vredno pogledati, koliko naše krvi je bilo med plemstvom. O tem nam je poslal gosp. Ludovik Šivic, okrajni komisar v pok., naslednji zanimiv članek:

O nekdanjem plemstvu v slovenskih pokrajinah je splošno razširjeno napačno mnenje, da je v glavnem izviralo iz tujerodnih plemiških družin, ki jih je pošiljal v te kraje Karel Veliki in poznejši rimsko-nemški cesarji. Temu pa ni tako. V tistih

bile naselile po slovenskih krajih, še predno so imele plemstvo, in so bile povikane v plemiški stan šele tu, — je neznatno in so, kar je zanimivo, večinoma že davno izumrle. — Neki del, čeprav neznan, predstavljajo tudi doseljene italijanske družine, ki so svoje plemstvo tod in tam prinesle že s seboj; toda tudi ta imena so že na prvi pogled večinoma slovenskega izvora. O tem nas pouči kranjsko-stanovska plemiška matrika, ki vsebuje imena pravega deželnega plemstva.

Od 465 vpisanih imen je naslednja brez nadaljnjega raziskavanja spoznati kot slovenska ali slovanska ali vsaj takega izvora: Baselli-Baselj, Benaglia-Venalia, Benzoni-Benčan, Bisegh ali Wisegh-Višek, Ursini-Blagaj-Vršin, Bohoritsch-Bohorič, Bonazza-Bonaz, Buccellini-Bučela, Calucci-Kalčič, Cesare-Cesar, Chiollich-Cholič, Chotek (češko), Chramitsch-Križanič, Chron-Hren, Cobenzl-Kobencelj, Codelli-Kodelja, Coloredo-Kolovred, Coppini-Kopina, Coronini-Korenina, Chrobat-Horvat, Deu-Delo; madjarski Erdödy so se prvotno imenovali Bakač; Fabianschitsch, Flach v. Flachenfeld-Vlah, Flödnigg so se prvotno imenovali Bernik v. Pernburg, Födran v. Födransperg-Vedran, Fradenegg-Fratnik, Gall v. Rudolfseck, Gallenberg, Gallenfels, Gall v. Gallenstein, Galler — vsa ta imena so se prvotno glasila Gol ali Gole; Gregorianz, Grimmschütz-Grimšič, Gussitsch, Haugwitz-Havgovec (češko), Jankowitsch, Janeschitz, Jellouschegg v. Fichtenau, Jenko, Illischitsch, Juritsch, Jurischitsch, Kappus, Katschitsch, Kazianer v. Katzenstein-Kocijan, Kerschauer-Keržan, Khisl v. Kaltenbrunn-Kisel, Kollowrat (češko), Kowatschitsch v. Schmitthoffen, Lach v. Lachenheim-Lah, Lažansky (češko), Lenkowitsch, De Leo v. Löwenberg-Delev (to ime je po vaseh okoli Maribora zelo razširjeno), Lichten-thurn preje Wichtelitsch v. Wichtenstein-Vihtelič, Locatelli-Lokatelj (deležnik od lokati), Lukan-tschitsch, Markwirtsch, Marenzi-Marenče, Matternigg, Mattaschitsch, Mauritsch, Mercheritsch, Michatschowsch, Mikolitsch, Mushlitsch, Mitrowsky (češko), Nikolitsch, Novak, Obritschan-Oberčan, Pagliaruzzi-Poljarovec, Petschowitz, Petazzi-Petač, Podstatzky (češko), Pöttigkh v. Pettegg-Petek, Porcia-Prčija, Posarelli-Požarel, Premerau v. Premierstein-Premierl, Qualizza v. Quellenberg-Hvalica, Rakowitz v. Reigersfeld-Rakovec, Rasp-Rasip, Rossetti-Rože, Sauran-Zavrl, Scarlich-Skerlič, Schidanitz-Sidanec, Schiwkowitz, Schukowitz, Schurian-Zurjan, Semnitsch, Semuje, Sonze-Solnce, Struppi-Strup, Switsch, Szapary-Sapar, Tadiollowitsch, Talschniack, Terzi-Terčič, Thalitscher-Dolničar, Zetscher-Zičkar, Tschimschitsch, Vega-Veha, Wodopiwz, Wagen v. Wagensperg-Ogenj, Wallitsch v. Wagensperg, Watz v. Watzenberg-Vac, Werneckh-Bernik, Wertasch-Vertaš, Witz v. Witzenstein-Ujec, Oblak v. Wolkensperg, Vrbna (češko), Wudigna-Budinja, Wukowatschki, Zergoll v. Zergollern-Cergol, Zichy-Ziž, Zierheimb-Cirjan, Zucconi-Cuk.

Vse to so samo imena iz deželne matice kranjskih stanov. Koliko pa je še drugih! Izmed mnogih naj omenim samo naslednja:

Družina Windisch-Graetz se sama ponaša s tem, da je bil njen praded nezakonski sin koroškega vojvode Arnulfa, ki je bil, kakor znano, Slovenec. Svoje ime ima po Slovenjem gradu, kjer

je bila prvotno doma. Tedaj se je ta kraj imenoval še samo Gradec (Graz) in tudi člani navedene družine so se tedaj imenovali in podpisovali kot gospodje »de Gratz«. Ta »de« pa ne pomenja »pl.«, marveč označuje kraj, iz katerega izvirajo, to je: gospodje v Gradcu ali iz Gradca. Kasneje so pa začeli kraj Gradec zaradi razločevanja od glavnega mesta Gradca (Graz) imenovati Slovenji Gradec: Windisch-Graetz. In nato so se začeli tudi gospodje de Gratz imenovati de Windisch-Graetz. Odtod tudi: knezi »zu« — v Windisch-Graetz, ne pa knezi pl. Windischgraetz.

Najstarejša kranjska plemiška družina so vse-kakor Auerspergi. Segajo tako daleč nazaj — najbrže v 12. stoletje — da jim ni mogoče izslediti izvora. Nekateri genealoški spisi izražajo mnenje, da se je družina priselila iz Nemčije; toda dokazano to nikakor ni in je verjetnejše, da je tudi ta družina domačega, slovenskega izvora. Neka njihova družinska pripovedka pravi, da je bil praded Auerspergov mesar v Kostanjevici na Dolenjskem, in sicer ob Kristusovih časih. Ni izključeno, da je jedro te pripovedke resnično, le da je doba pomaknjena predaleč nazaj.

Slovenske ali slovanske krvi so bili dalje poleg mnogih drugih plemiči: Gajozeli-Gojcelj, Summenegger-Sumrak, Bosio-Božja, Periz v. Perizhoff-Perc, Garzaroli-Grčarov, Schiviz v. Schivizhoffen-Sivic ali pravilno Živec, Laschan-Laščan, Fladung-Vlatnik, Zhuber-Cubar, Gerliczy-Gerličič, Radics, Luschan-Lužan, Reya-Reja, Melcher v. Reultenberg-Melihar, Pallikh-Pajk, Kuschland-Kušljan, Boeccio (Boštius)-Boječ, Bearzi-Pehare itd.

Podobne razmere med plemstvom najdemo tudi v ostalih slovenskih pokrajinah. Na Stajerskem imamo imena: Schallg-Salk, Blagatinschegg v. Kaiserfeld, Schönowitz-Zenovec, Polzer-Poljčar, Matz v. Spiegelfeld-Matec, Priebebel-Priebelnik, Cerini de Monte Varchi-Cerini — in nešteto drugih. — Na Koroškem so Christallnigh-Krstovnik, Ragatschnigg-Rogačnik, Schabueschnigg-Čabušnik, Schloissnigg-Zeleznik itd. itd.

Zanimiva so imena v Prekmurju: Szécseny-Sečen, Mikes de Zabola-Mikeš, Mikos de Tarodháza-Mikuš, Csáky-Čakij, Béthlen-Bellehem (židovskega izvora), Pallavicini-Palovič, Skublics de Bessenioš-Skublič, Szmeccsányi-Smrčan, Vertessy de Vertes-salya-Verteš, Klempay-Klempaj, Rebracha-Rebrača,

Zemljepisni položaj Hankova. Pšica kaže pot kitajskih komunistov proti Hankovu.

hlev dirkaških konj, a hotela je biti sama svoj jockey. Ker je bila pa za to preobilna, se je podvrgla dragocenemu postopanju za shujšanje, kar jo je stalo 500 frankov dnevno. Uspeh je kljub temu izostal in konji so propadali v hlevu, ker ni nikomur drugemu dovolila, da bi jih jahal. — Ogromno premoženje, ki ga ji je bil zapustil pokojni guverner, je vdova zapravila v pičlih dveh letih. Nato se je zapletla v razne nečedne afere in se slednjič poročila z glasovitim luksemburškim pustolovcem Lorangeom, ki je izvršil ogromne sleparije, dokler ni prišel angleškimi oblastem v roke. Iz tega kalnega vira je izviralo bogastvo, ki ga je lady Owen razmetavala zadnja leta. A tudi to ji ni zadostovalo, marveč je znala dobro izkoristiti svojo privlačnost na moške, ki jih je skubila, kakor so vajene dame polusveta. Njene tovrstne zveze so segale v najvišje in najodličnejše kroge. Dr. Gastaudu, svojemu izvoljencu, je pa posodila 100.000 frankov ter mu

Ramsay MacDonald v Oberammergau. — Angleški ministrski predsednik MacDonald je s svojima hčer-kama dospel v München, odkoder odide v Oberammergau gledat pasijonske igre.

davnih časih sploh ni bilo dednega plemstva, iz-
vzemši razliko med svobodnjaki in nesvobodnimi. Vsekakor so posameznim okrogom načelovali uradniki, ki so se imenovali grofi; to ravno je bila izpočetka osebna služba. Družine, ki so do naj-novejšega časa posedovale pravno plemstvo, so znatno novejšega izvora; na bivšem Kranjskem, Stajerskem, Koroškem in Ogrskem pa so bile te družine po veliki večini slovenskega izvora. Te družine so za kake zasluge ali pa tudi iz političnih ali drugih razlogov prejele plemstvo ter so se ob tedanjih razmerah tako rekoč ob sebi germanizirale (nekaj podobnega — ne istega! — se je vršilo v Bosni in drugih južnovzhodnih deželah, kjer so se mnogi Srbi in Hrvati poturčili in postali age, paše itd.). Celo število tistih nemških družin, ki so se

Ameriški državni predsednik Hoover podpisuje londonsko pogodbo za razoroževanje na morju. Od leve na desno: senator Robinson, tajnik za zunanje zadeve Stimson, podpredsednik Curtis, senator Borah, državni tajnik za mornarico Adams, senator Watson.

Fodroczy-Fodrovčič, Józsa de Nagy-Banya-Joza, Inkey de Pallin, ki sami trdijo, da so potomci nekega staroslovanskega boga — in mnogo drugih.

Do tu gosp. Šivic. Potemtakem smo dali Slovenci svetu poleg svoje rdeče krvi, ki je tekla v obrambo krščanstva in kulture, tudi obilo »plave krvi«, vsaj na zunaj cveta družbe. Kulturonošci med nami so bili tedaj naši lastni sinovi in — če pogledamo stvar od te strani — naše lastne uši so nas jedle ... Danes stanoskega plemstva ne poznamo več; tembolj pa velja plemstvo duha in srca — naj bi ga nam Bog dal obilo!

Obvezna kopelj

Po poročilu »Exchange Telegrapha« bo poljska vlada v kratkem sklepala o novem higijenskem zakonu, ki ga je izdelalo notranje ministrstvo. Med drugim predvideva ta načrt kazni za one poljske državljane, ki bi se upirali vsaj enkrat mesečno obiskati katerokoli javno kopelj, če nimajo priložnosti za kopelj doma.

Balkanska himna

Pariški listi prinašajo pogoje za natečaj, ki ga je razpisal pripravljalni odbor za predstoječo konferenco balkanskih držav. Odbor je določil več nagrad za novo balkansko himno, ki naj izraža načela edinosti in prijateljstva balkanskih držav.

Riba pri glavi ...

Pariška visoka družba ima zopet svojo zalostno senzacijo, ki so jo skušali izprva potlačiti, ki je pa sedaj razkrita. Stvar je v kratkem naslednja: Lady Edmée Owen, vdova po l. 1926 umrlem guvernerju na otoku Ceylonu, in ena najsijajnejših osebnosti pariške visoke družbe, je iz ljubosumnosti ustrelila ženo znane radiologa dr. Gastaud-a, s katerim je imela vdova nedovoljene odnose. Dr. Gastaud ji je baje obljubil zakon, ko so se pa pokazale posledice razmerja, jo je odbil. Nato se je vdova odpeljala v vilo k njegovi ženi in jo ustrelila. Pravo obeležje daje temu dogodku šele osebnost lady Owen in njeno življenje. Ta dama je slovela po svoji lepoti, eleganci, razkošnosti in raznih norostih. Tako je imela

izplačevala razen tega po več sto frankov dnevnega »honorarja«. — Ko je prišla lady Owen v zdravniško zasebno vilo, jo je sprejel tamkaj mladi Gastaudov asistent dr. Bernard. Miril jo je in navidezno uspel. Lady si je s čipkastim robcem obrisala oči, a pod njim je skrivala majhen revolver. Ko je vstopila v salon gospa Gastaud, je lady brez besede oddala nanjo štiri strele. Ko so jo aretirali, je dejala orožnikom: »Bodite previdni; zelo dobro poznam vašega policijskega prefekta in notranjega ministra.« Preiskovalnemu sodniku je dejala: »Samo svoj čas izgubljate, če me zaprete; kmalu bom zopet prosta.« — Je pač resničen pregovor, da riba pri glavi smrdi.

Smešnica

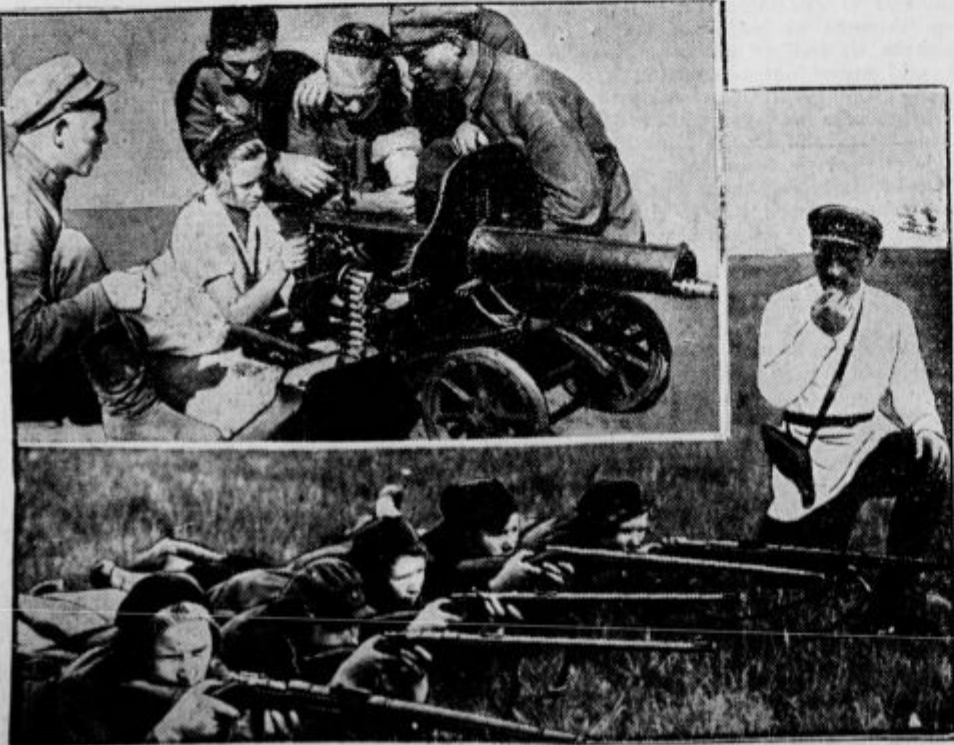
»Kaj pa ste tako obvezani, ali vas bole zobje?«

»Da, revmo imam v zobeh.«

»Aha, vidite, to je od tega, ker svoje zobe vsak večer polagate v mrzlo vodo...«

Zaro aga, 156letni Turek, ki na povabilo ameriške protialkoholne lige potuje po Ameriki. Zaro aga ni nikdar v življenju okusil niti kapljice alkohola. Do sedaj mu je umrlo 11 žena in je poročen dvanašič.

Ruski »Pionirji« (mladina obojega spola v starosti 10 do 16 let) na orožnih vajah.

Svetovno trgovinsko brodogojstvo

Po pravkar objavljenih podatkih Lloydovega registra je bilo registriranih pri njem v juniju 1930 na vsem svetu 33.000 parnikov, motornih ladij in jadrnic nad 100 ton. V primeri z junijem lanskega leta je tonaža parnikov narasla za 148.000 ton, tonaža motornih ladij pa za 1.468.000 ton. Nasprotno pa je padla tonaža jadrnic za 83.000 ton. V vseh državah, razen v Uniji, je tonaža narasla. V Uniji pa se je brodogojstvo zmanjšalo za 436.000 ton. Najbolj pa se je povečalo brodogojstvo Norveške (za 444.000 ton), nadalje Anglije (za 272.000 ton). Brodogojstvo Francije se je povečalo za 169.000 ton, Holandske za 147.000 ton in Nemčije za 141.000 ton.

Delež posameznih držav je bil sledeč (v milij. ton, v oklepajih podatki za 1914):

Anglija in Irska 20,3 (18,9), dominioni 2,8 (1,632), Japonska 4,3 (1,7), Nemčija 4,2 (3,1), Norveška 3,7 (2,0), Francija 3,5 (1,9), Italija 3,3 (1,4), Holandija 3,1 (1,5), Unija pomorsko brodogojstvo 10,6 (2,0), jezersko brodogojstvo 2,5 (2,3).

Od leta 1914 se je svetovna trgovinska mornarica povečala za 22 in pol milijona ton, torej za 50

odstotkov predvojnega stanja: 1930 68,0 milij. ton parnikov in motornih ladij, (1914 pa 45,5 milij. ton). Polovico prirastka odpade na Unijo in Japonsko. Edino Nemčija se ni dosegla predvojnega stanja, pa se mu rapidno približuje in je danes v svetovnem trgovskem brodogojstvu že na 4. mestu, pred vojno pa je bila na 2. mestu.

Pri nemški tonaži je še nadalje vpoštevati, da je kakovost in kapaciteta nemške tonaže bistveno boljša in večja kakor pred vojno. Nemški delež pri svetovni trgovski mornarici se je od sreda 1929 do sreda 1930 povečal od 6,1 na 6,2%, nadalje se je povečal norveški delež od 4,9 na 5,4%, francoski pa od 5 na 5,1%. Nazadovolj je angleški delež od 30,2% na 29,9%, nadalje tudi delež Severnoameriških Združenih držav od 16,6 na 15,7%.

Od angleške tonaže je 22,5% mlajših od 5 let, v Norveški celo 30,2% in v Holandiji 23,9%. Nove tonaže je v ameriški pomorski trgovski mornarici samo 4,1%.

Letno se izgubi oz. desamirira cirka 2% vse svetovne tonaže.

Konkurzi v juliju 1930

Po statistiki Društva industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani je bilo v mesecu juliju razglašeno v celotni državi 82 konkurzov (v juliju lani 73), od tega v dravski banovini 3 (7); prisilnih poravnjav izven konkurza je bilo razglašeno 24, od tega v dravski banovini 5; odpravljenih pa je bilo 40 (32), od tega v naši banovini 2 (2).

Večje število konkurzov pa izkazuje statistika »Jugosl. društva za zaščito upnikov« v Zagrebu. Po podatkih društva je bilo razglašeno 38 konkurzov (lani v juliju 90); prisilnih poravnjav pa 25.

V prvih 7 mesecih t. l. je po statistiki zagrebškega društva bilo razglašeno 443 konkurzov (700 lani), torej 257 konkurzov ali 36,7% manj. Najbolj se je povečalo število konkurzov v Sloveniji in Dalmaciji, nadalje v Bosni ter Hercegovini in Vojvodini. Za polovico pa je padlo število konkurzov v Srbiji, nadalje je padlo tudi v Hrvaški.

Stabilizacijsko posojilo za Jugoslavijo. Kakor poročajo iz Londona, se pogaja jugoslovanska vlada s skupino angleških bank pod vodstvom Rothschildovega koncerna za emisijo velikega stabilizacijskega posojila. Kakor se čuje, bo znašala prva tranša 2 milijardi dinarjev. Kakor smo poučeni z merodajnih mest, zaenkrat te vesti ne odgovarjajo resnično.

Poraba umetnih gnojil. Po statistiki kmetijskega ministrstva je znašala poraba umetnih gnojil 1924-25 30.620, 1925-26 34.085, 1926-27 37.580, 1927-28 65.460, 1928-29 76.260 ton.

Največ se troši superfosfat, ki ga v državi proizvajajo tri tovarne. Potrošnja superfosfata je narasla od 26.000 ton v l. 1924/25, na 61.000 ton v letu 1928/29. Nato sledi kalijeva sol, katere konzum je narasla od 1400 na 7600 ton, poraba Tomaževce žilindre je narasla od 1600 na 2500 ton, nadalje poraba žilinskega solitra od 1030 na 2200 ton. V manjših količinah se konzumirajo še: amonijev sulfat, cinamid in kaptin.

Krojaški priklojevalni tetaj v Brezici se neprekinjeno prične v ponedeljek dne 11. avgusta ob 8 jutraj v risalnici mešanske šole. Kdor se ne ni prijavil pa želi obiskovati tetaj ali kdor ni svojo prijavo morebiti ne bi bil dobil odgovora, naj se zgleda ob otvoritvi tetaja pri predavatelju g. Iv. Kersnič. — Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani.

Borza

Dne 4. avgusta 1930.

DENAR

Današnji devizni tečaj so ostali v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil le v treh devizah, od katerih je bilo še največ prometa v devizi Amsterdam. Narodna banka je krila vse povpraševanje.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2268,50—2274,50 (2271,50), Berlin 1348,25 bl., Bruselj 787,10—790,10 (788,60), Budimpešta 989,16 bl., Curih 1094,40—1097,40 (1095,90), Dunaj 797,43 bl., London 274,70 bl., Newyork 56,28 bl., Pariz 221,87 bl., Praga 167,18 bl., Trst 295,33 blago.

Zagreb. Amsterdam 2268,50—2274,50, Berlin 1346,75—1349,75, Bruselj 789,37 bl., Budimpešta 987,05—990,05, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 795,93—798,93, London 274,80—275,10, Newyork 56,18—56,38, Pariz 220,87—222,87, Praga 166,78—167,58, Trst 294,27—296,27. — Skupni promet brez kompenzacij 4,65 milij. Din.

Belgrad. Berlin 1346,75—1349,75, Budimpešta 987,66—990,66, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 795,93—798,93, London 274,80—275,10, Newyork 56,18—56,38, Pariz 220,87—222,87, Praga 166,78—167,58, Milan 294,20—296,20.

Curih. Belgrad 9,1275, Amsterdam 207,25, Atene 6,675, Berlin 123, Bruselj 72,05, Budimpešta 90,26, Bukarešta 3,06, Carigrad 2,44, Dunaj 72,77, London 25,065, Madrid 57,60, Newyork 514,50, Pariz 20,2475, Praga 15,26, Sofija 3,78, Trst 26,05, Varšava 57,80, Kopenhagen 138, Stockholm 138,50, Oslo 138, Helsingfors 12,96.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendence za državne papirje je bila nekoliko dvoristična, do prometa pa je prišlo le v večji skodi, in sicer le v promptni po 439,50. V bančnih papirjih je prišlo do prometa v delnicah Jugobanke po izpremenjenem tečaju. Ostali papirji neizpremenjeni. Nadalje je bil znaten promet v delnicah osješke šecerane po učvrščenju se tečajih. Med industrijskimi papirji je bila nadalje zaključena po nižjih tečajih.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 98 bl., 7% Bler. pos. 87,50 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastrediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Veveče 124 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% Inv. pos. 87,50—89, agrari 54,75—55,50, vojna škoda ar. 439,50—440 (439,50), kasa 439,50 den. 8, 439—439,75, 9,439,75 bl., 12,439—439,75. Posojilo mesta Zagreba 75 bl., 8% Blerovo pos. 97,25—98, 7% Blerovo pos. 86,50—87,25, 7% pos. Drž. hip. banke 85,75—86,75, 6% begl. obv. 77—81. — Bančne delnice: Ravna gora 75 d., Hrvatska 50 d., Katoliška 38 b., Poljo 56—57, Kredita 96 d., Union 191—193, Jugo 77,50—77,75, Lj. kred. 122 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 8,150 d., Obrtna 36 d., Prastrediona 907,50—910, Srbska 186 d., Zemaljska 185 d., — Industrijske delnice: Nar. sum. 95 d., Guttman 140—100, Slavek 61 d., Slavonija 20 d., Danica 122 bl., Sečera Osjek 810—318 (310, 312,50, 315), Nar. ml. 20 d., Osj. ljev. 175 d., Brod. zav. 110 d., Union 115—130, Vevče 124 d., Isis 33 d., Ragusa 370 d., Oceanita 205—225, Trboveljska 402—406 (402, 400).

Belgrad. Narodna banka 8,250 (16 kom.), 7% Inv. pos. 91—92, agrari 50—56,75, vojna škoda 452—452,50 (452,50, 452, 452,25; 450 kom.), 8,450,50—455, 12,462—463, 8% bl. p. 100 bl., 7% Bler. pos. 89,50, 7% pos. Drž. hip. banke zaklj. 88,75—89 (10,000 dol.).

Dunaj. Don. sav. jadr. 91.—, Wiener Bankverein 18.—, Creditanstalt 47,40, Escomptes. 159,00, Zivno 90,00, Union 28,50, Aussiger Chemische 169,75, Ruše 35,15, Mundus 157,50, Alpine 23,90, Trboveljska 49,75, Leykam 4,05, Rima Murary 88,40, 12,5475, (valuta) 12,52.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12,5475, (valuta) 12,52.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vagoni hrastovih pragov. Tendence neizpremenjena.

Žitni trg

Svetovna tržišča, posebno pa Budimpešta, javljajo slabše tendence, ki se odražata tudi pri nas. Producerski združujejo blago in na trgu ni znanjših ponudb. Položaj je miren, ker se pričakuje, da manevri besistov ne bodo uspeli. V ostalem notirajo: pšenica gornjebačka 81 kg 1% 185, 80 kg 182,50, sp. bačka 177,50, bar. 80 kg 175; za kor. so zahteve, na 182,50 bačka nakladalna postaja; oves je neizpremenjeno čvrst, izredno drag je pivovarski ječmen, za katerega zahtevajo 195—200. Moka je neizpremenjena in stanejo boljše znamke v bački 3,30, slavonske pa 300—302,50 nakladalna postaja.

Ljubljana. (Vse samo ponudbe, slov. post., dob. promptna, plač. 30 dni.) Pšenica bč. nova 80 do 81 kg 1% 240—242,50, 79—80 kg 2% 235—237,50, 78—79 kg 2% 230—232,50, koruza bč. 172,50—175, ječmen novi sponi, 69—70 kg 2% 170—172,50, novi oz. 69—67 kg 155—157,50, oves bar. 205—210, rž bč. 72 kg 2% 170—172,50, moka oz. iz stare pšenice 405—410, iz nove 395—400. — Zaključeno je bilo 40 vagonov pšenice. Tendence zelo čvrste.

Novi Sad. Pšenica 79/80 kg bač. 172,50—175, gornjebač. 177,50—180, bač. Tisa klep 180—182,50, gornjebač. 170—172,50, sr. 78 kg 165—177,50, koruza bč. sr. 180—182,50, ladja Dunaj 125—130, avgust 182,50—187,50, ban. 182,50—187,50, moka bč. sr. 97,50—100, ostala neizpremenjena, otrobi bč. sr. ban. 92,60—97,50. — Promet: 52 vagonov pšenice, 3 vagona ovesa, 4 vagona ječmena, 29 vagonov koruze, 20 vagonov moke, 50 vagonov otrobov. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence mlačna. Promet srednji. Pšenica okt. 18,30—18,50, zaklj. 18,30—18,31, mare 19,30—20,20, zaklj. 19,30—19,91, rž oktober 12,10—12,37, zaklj. 12,09—12,11, mare 19,40—13,65, zaklj. 13,35—13,40, koruza avg. 16,40—16,45, zaklj. 16,40—16,41, sept. 16,00, maj 16,58—16,72, zaklj. 16,09—16,70, transit avg. 18,50.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborsky & Co., Dunaj.) Na zrostil trg je bilo pripeljanih 2204 goved, iz Jugoslavije 158. Na kontinentalnem trgu pa je bilo 26 poljskih goved. Cene: Voli najboljši 1,85—1,90, I. 1,60—1,75, II. 1,45—1,55, III. 1,35—1,40, krave I. 1,40—1,60, II. 1,12—1,35, III. 1,30—1,50, glavna živina 0,70—1,00. Tendence: živahna. Cene so v splošnem poskočile za 5 grošev.

Hmelj

Srednjeevropski hmeljski urad v Zateu C. S. R. je izdal poročilo o stanju hmeljskih nasadov v Srednji Evropi, ki je pa zelo optimistično. Za Jugoslavijo navaja poročilo sledeče podatke:

Kljub ponovnim padavinam je zaradi stalno vročine in močnih vetrov posebno v lahki zemlji rastlina zelo trpela radi solca, kar je v zvezi z nizko nočno temperaturo zelo oviralo razvoj rastline. Če se upošteva zmanjšanje hektarskega donosa in redukcije površine, se lahko računa na polovico lanskega obdelovanja. Stanje rastline v celi Vojvodini in Sremu je zdravo, vendar le srednje krepko razvito. V najboljšem slučaju srednji donos, pač pa dobre kvalitete. Cenitve velikega števila producentov znašajo 11—13 stotov po kg, tako da je na površini 1.300—1.400 ha na 17—20.000 stotov. Nekateri producenti so svoj golding že obrali. Produkt je gladkozele, lepo razvit. Pozni hmelj bodo začeli trgati od 15. avgusta dalje.

Iz službenih objav

Amortizacija. Na prošnjo Znidar Janeza, posesnika iz Vel. Mengin št. 29, se uvaja postopanje za amortizacijo hranilne knjižice Ljudske posojilnice v Ljubljani št. 72.019 z vlogo 2500 Din na ime Znidar Anton, ki je bila prosilcu baje ukradena. — Okrajno sodišče v Kamniku.

Dražbeni oklic. Dne 9. avgusta ob poldevetih bo pri sodišču v sobi št. 9 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Marno, vl. št. 169. — Okrajno sodišče Lasko.

Dražbeni oklic. Dne 20. septembra 1930 ob poldevetih bo pri sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Jurij nad Finjem, polovica vl. št. 32. — Okrajno sodišče Lasko.

Objava. Čuk Emerik, delavec iz Čepincev, je potepuh in delamrznež. Občina ne odgovarja za njemu dane podpore. — Občinski urad Čepincev, p. Petrovič.

Poziv upnikom. Zadruga zveza v Celju, t. z. z. o. z. v likvidaciji se je razdružila in zato v smislu § 40. zadrugnega zakona poziva svoje upnike, da ji v zakonitem roku prijavijo svoje terjatve na naslov »Zveza slovenskih zadrug (za Zadrugo zvezo v Celju, Ljubljana, Prazakova ulica št. 11c. — Likvidatorji.

Nove knjige

Ernest Claes: Flachskepi. (Uvod je napisal in knjižno ilustriral Felix Timmermanns. — Insel-Verlag, Leipzig.) Redkokdaj pride na knjižni trg knjiga, ki je prav za mladino — in zato seveda enako mikavna za odrasle ljudi. Evo, flamski pisatelj Claes je napisal klasično mladinsko delo našega časa. Ustvaril je celo vrsto povsem novih, doslej nezbranih tipov, ustvaril po resnični predlogi svete brabantske dežele primerno in neprecenljivo dragoceno atmosfero za svežo, z vsemi prekaljenostmi modernega pripovednika neopazno prepleteno, a vendar pristno in arhaično košato, skratka klasično mladinsko povest. Njegov »Flachskepi« bo kmalu priset h galeriji mladinskih herojev svetovnega slovsstva. Felix Timmermanns, čigar ime nam je znano kot najbolj zveneče v krasno razvijajočem se »odobnem flamskem slovsstvu, pisatelj, slikar in fant od lara po božji volji, je Claesovo knjigo ilustriral s perorisbami, a napisal ji je tudi prelep uvod, iz katerega posnemamo sledeče besede: »Flachskepi je povest zmagovite mladine, in to je gotovo poglavitni razlog, da nam je ta knjiga tako ljubla. Duh Lisice zvitoepke in Ullenspiegla živi v nji: bodi pogumen in marsikaj ti bo odpusteno. Radi imamo povesti, ki nam dajejo, česar sami nimamo ali kar smo morda izgubili.«

»Družina«, ki izhaja v Gorici že drugo leto in se glede tehtnosti gradiva v kulturnem in praktično-gospodarskem pogledu razvija, prinaša v julijem zvezku sledeče prispevke: Na čelu nadaljevanje zgodovinskega romana iz šestnajstega stoletja Magister Anton, ki ga piše Ivan Pregelj, nato Vojno balado (Gregor Hraštink), Janka Oswald: Drobil iz Idrije (z dvema ilustracijama), pesem Stanke Javora: Noč na gmagini, nadaljevanje Petra B. Kynceja vesele povesti iz ameriškega življenja Denarja ko listja; Mirko Avsenak, nadarjeni mladi pesnik in pisatelj, priobčuje zanimivo prozo Osmrtine, S. Jamšek je preстал iz italijanske F. Filippiejevo črtico V gorskih skrivnostih. — »Družina« prinaša nadalje nov odlomek I. Mihajlova Zapiskov s polji, zanimive podatke o izbruhu svetovne vojne ter zgodovinski spis prof. Rada Bednarika: Za staro pravdo. — Prijetnega, poučnega in zabavnega čtiva vsebujejo zadnje strani pod glavji Ognjišče ter Pisano polje in Uganke zadosti. — Lepo izbrane so tudi slike — poleg ilustracij tekstov in fotografij po naravi, vidimo F. Kunčevega Blagovestnika, M. Langusovo Vnebovzetje, Ivana Čarga Idrijske rudarje in Orača (s stopnišča v škerlovi hiši).

Film z našim miljejem

Slikovitost naših pokrajin, posebej Bosne, Hercegovine in Dalmacije, je v zadnjih letih že večkrat služila za bazo posameznim tujim filmskim družbam pri snemanju. Za letošnji jesen in zimo več tujih, posebej nemških filmskih podjetij pripravila serijo filmov, ki bodo ne samo po scenemski ozadju, ampak tudi vsebinsko naši. Govori se celo o ton-filmu s snovjo Stankovičeve »Kostane«. O tem kasneje.

Te dni se je mudil v Belgradu zastopnik berlinskega filmskega podjetja »Nero«, g. Aleksander Sedaj odhaja v Bosno, v Sarajevo, v Mostar in Dubrovnik, kjer namerava končati svoj že zamišljen filmski tekst za film z naslovom »Na lepem plavem Jadranu«. Snovno bo obsegal avanturo (ljubezensko) mladega jugoslovanskega častnika z neko filmsko igralko s sceniskim ozadjem v več dalmatinskih mestih in v Belgradu.

Od vseh filmov z jugoslovanskim ozadjem je doslej najbolj uspel na Rabu posneti film »Finance velikega kneza« s Harry Liedkejem v glavni vlogi. To je bilo pred nekaj leti. Letos pa smo zbudili v svetlo splošno zanimanje. Posebno pozornost obračajo filmski režiserji jugoslovanskemu glasbenemu folkloru, ki se izdaleč ni izkoristil. Paramount in Fox film sta poslala svoje ekspedicije spečjalno v orijentaliski nadahnjene kraje naše države (Sarajevo, Mostar). Tudi zastopnik nemškega Hegewald-filma so vrtili fotografska snemanja v istih krajih.

G. A. Aleksander se je zelo ugodno izrazil o naših naravnih lepota in naši pesmi. Posebej ga je zanimalo jugoslovansko »kolos«, ki po svoji mirni plastičnosti prekasa celo posamezne španske narodne plesce. Če mu nameravani nemi film »Na lepem plavem Jadranu« uspe, bo na zimo prišel snemat Stankovičeve »Kostane«, in sicer za ton-film. To bi bil prvi ton-film z našo vsebino. Zelo verjetno je, da bi glavno vlogo pravega ena naših igrav. Tehniški del filma bi se moral dovrševati v Budimpešti, kar ne bi bilo najugodnejše. Omenjam še, da je g. Aleksander zbral zadnji čas vse mogoče notni material naših narodnih in umetnih pesmi in ga poslal v Berlin svojemu filmskemu kompozitorju v studij in obdelavo.

Ob koncu naj še povem, da se zadnji čas vodi akcija za graditev filmskih zgradb večjega obsega. Za teren je izbrano naše dalmatinsko primorje. G. Aleksander se je toplo zavel za ta načrt in ni izključeno, da v nekaj letih dobimo evropski Hollywood s sedežem na jugoslovanskem Jadranu. To bi bila na vsak način najuspešnejša reklama za lepote naše države v širokem svetu.

Savinjsko pismo

Razni hudomušneži so pred leti trdili, če se srečata dva Savinjanca, je prva beseda »Dober dan«, druga pa »kakšno ceno pa ima ali bo imel hmelj«. Danes seveda so se razmere nekoliko spremenile, vemo že naprej, da bo cena nizka, zdi se pa, da tudi hmeljska rastlina to sluti ter v tej užaljenosti tudi ne kaže pravega veselja za rast.

Savinjska dolina postaja vedno bolj priljubljeno letovišče, posebno za južne brate. Povsod dobra pitna voda, bistra voda Savinje kar vabi kopalce, okrog in okrog gozdovi za izprehode. Potne zveze imamo tako ugodne, da se lahko vsako uro potegnemo na eno ali drugo stran z vlakom ali avtobusom. Skoro v vsaki vasi imamo po par letoviščarjev, še več pa bi jih lahko bilo, da so na razpolago stanovanja. Med večjimi skupinami omenjam samo skupino skavtov, ki je stanovanjsko vprašanje rešila najbolj enostavno ter taborijo na prostem v Pariziljah tik za Savinjo. Na Polzeji v bivši tovarni je nastanjenih nad 70 dijakov zagrebških srednjih šol. Upoštevaje, da je tujski promet lahko za nas lep vir dohodkov, bo treba v bodoče to na panogo obrniti več pažnje. S priredbo stanovanj, prijazno in solidno posrežbo ter primerno reklamo bomo lahko dotok tujcev precej pomnožili. Več skrbi bo še treba posvetiti značnosti in okusnosti naših stavb ter naše hiše obdajati z zelenjem in cvetjem. Tudi javna poslopja ne smejo pri tem izostati.

V zavedi javnih del moramo beležiti letos lep napredek. V območju doline se grade ozir. obnavljajo letos kar štiri ceste. Zgradba ceste Polzevalje se bliža koncu ter bo jeseni že izročena prometu. Obnavljajo in popravljajo se ceste Smarino ob Paki-Nazarje, St. Pavel pri Preboldu-Trbovlje, Zalec-Zabukovca. Kot pastorka pa je državna cesta Celje-Vranks, ne več cesta, ampak skupina jam, katere vijejo po gramozu in popravilu.

Prošnja dijakov

Ker na tem mestu je dalje časa sporočamo slovenski javnosti vse, kar je v zvezi z gimnazijo v M. Soboti, podamo ob tej priliki tudi »Prošnjo dijakov«, s katero se potom »Novine« (27. t. m.) obračajo na metodnjake kroge in na javnost sploh. Prošnja je sledeča:

»Solsko leto je za nami. Po pravici povemo, da se višješolec z neko boleštvijo v sreč spominjamo na preteklo leto. Ne bomo razlagali, s kako negotovostjo smo ga začeli in kaj vse doživeli. Naposled so to stvari, ki so minule in hvala Bogu.

Važno je to, kar bo prišlo. Kdo nam da na to odgovor? Kdo nam more z gotovostjo povedati, da danes, da višji razredi ostanejo? Iz sreča bi mu bili hvaležni. Ravno tako bi bili hvaležni tistemu, ki bi nam že danes mogel povedati, da bodo višji razredi radi raznih okoliščin začasno prenehali. Naj se nam nihče ne čudi. Na splošno vzeto za nas ni bistveno, bomo li nadaljevali solo v solski gimnaziji ali ne. Bistveno je, da čimprej doznamo, kako bo.

Treba se živjeti v naš položaj. Potrebno so nam veselo počitnice. To veselje nam kati grozna negotovost. Z nami pa trpijo tudi naši starši. Letina je slaba, denarja ni. Ako bomo morali iti drugam in to pravočasno zvezo, tedaj stopimo v stik z znanici in prijatelji, ki nam bodo šli na roko, da si poiščemo primerna stanovanja itd. V zadnjem trenutku bo to nemogoče. Dobra stanovanja bodo zasedena in mi bomo na gosti. Danes je študiranje zelo resna stvar. Mi se tega zavedamo.

Prosimo torej vse tiste gospode, ki so se do sedaj s toliko ljubeznijo trudili za našo gimnazijo, naj se zavzamejo za stvar. Samo eno želimo: čimprej doznati, ali višji razredi ostanejo ali ne.

V prošnji je izražena vsa tragika našega dijaštva, ki s strahom gleda v bodočnost in ne ve, kaj ga čaka. K njihovim prošnji se pridružuje vsa Slovenska krajina, ker je želja nas vseh, da se vprašanje obstoja višje gimnazije čimprej — in ugodno — reši.

Iz društvenega življenja

Cerknica. V nedeljo, 10. avgusta 1930, priredili tuk. katol. prosv. društvo na župnijskem dvorišču — v slučaju slabega vremena v dvorani prosv. društva — javno prireditev ob 3 popoldne. Nastopili tuk. mešani in moški pevski zbor z bogatim sporedom. Vmes prosta zabava, saliva pota itd. Sodelujoča godba tuk. gasilnega društva. Vljudno vabi — odbor.

Sport

SK Ilirija. — Redna seja klubovega odbora danes odpade. — Trening nogometne sekcije, bo za skupino I. v sredo in petek, za skupino II. danes in v četrtek. Juniorske pokalne tekme se nadaljujejo v nedeljo 10. t. m. — Tajnik.

SK Trata v Ljubljani. Fantje in dekleta iz Sentpeterske prosvete, ki se zanimajo za sport, so si ustanovili samostojen sportni in družabni klub z imenom »Trata«. Ker imajo svoj sportni prostor ob vojašnici na Vrbovem trgu na nekdanjem vojaškem vežališču, to je s travo poraslem svetu, so si nadeli sportno ime »Trata«. Ta zelena trata je lepo obdajana s krasno ograjo in ima dva vhoda. Da se sportni prostor celodnevno izrazi, se je na tej trati oddelil poseben kot za otroško igranje. Tam vlada od jutra do večera živahno razpoloženje. V jami — mivko grade nebotičnike in vrtno tunele, se žogajo, igrajo plink-punk, na razpolago je osem gugalnic, ki so v delu cel dan, poleg tega se izmišljujejo vsemožne otroške igre. In vse to na solcu in svežem zraku, ločeni od pogubonosne ceste in drugih prometnih nezdov. Za starejšo mladino je postavljenih več naprav za različne igre z žogo, vse vrste skokov v višino in daljino. Mebejo disk in kroglo, kolebajo na kroglih in drogu, igrajo na rusko kegličice in kroglet. Zabele in gibanja dovolji! Ni pa dovoljen surov nogomet, kar je bilo za srbstvo mladino huda borba. Surovosti ni prostora na »Trati«! Zivahno je vrvenje v popoldanskih in večernih urah, ko pridejo na »Trato« starejši člani iz uradov in delavnic. Nastanejo mnoge male skupine in se vsaka zase zabava. Možakarji pa balinajo ali vržejo karte ali keglačo. Mamece pa ogledujejo svojo mladost in krole prekoražne sportnike na gugalnicah. Ko nastane mrak in se poleže vročina, znojpoje sportniki tudi par pesmic. Ta nedolžna zabava je zelo poceni. Za 5 Din mekečno se cela družina z očetom in materjo ter z vsemi otroci zabavajo in krepe na svežem zraku in solcu. Kogar veseli to življenje, naj pride med nas, kjer ni razlike med starostjo ali poklicem. Razvedrilo vsem! Skupina 20 članov je pred tednom odrinila na morje na otok Rab. Tam se »Tratarji« zabavajo z vodnim sportom — plavanje in veslanje! Pišejo nam, da se imenito imajo; to jim tudi verjamejo. Želimo jim do konca bivanja obilo solčnih dni!

Radio

Sreda, 6. avgusta:

Belgrad: 10.00 Katoliška služba božja — 12.45 Koncert radio kvarteta — 19.30 Citre — 20.30 Komorna glasba — 21.45 Večerni koncert radio orkestra — Salj

BURROUGHS ADDING MACHINE COMPANY, DETROIT USA

PODRUŽNICA LJUBLJANA / STROJI ZA SEŠTEVANJE, RAČUNANJE IN KNJIŽENJE

VLJUDNO JAVLJA CENJ. ODJEMALCEM, DA SE OD 1. AVGUSTA 1930 DALJE NAHAJAJO PISARNE IN MEHANIČNA DELAVNICA V

GLEDALIŠKI ULICI 4
TELEFON ŠTEV. 33-47

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Prodajalka
izučena v trgovini z mešanim blagom in šivanju, želi mesto v kaki večji trgovini v večjem kraju na deželi. - Ponudbe pod št. 8521 upravi »Slov.«

Šofer
trezen in zanesljiv vozač, išče službo. - Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 8733.

Gospodična
z 8 letno trgovsko prakso išče primerne službe. - Prevzame tudi malo trgovino v mestu ali na deželi. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 8813.

Službo dabi

čevlarski pomočnik starejši, dobro izvešan, se išče takoj k vдови Alojziji Montanari, Slov. Konjice 128.

Službo dobi
poslovodja, ki je dovršil pred kratkim podkovski tečaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8788.

Mesar. pomočnika
mlajšo moč, sprejem takoj. Pismene ponudbe poslati na Alojziji Ambrozič, mesar, Gorje.

Čolnarja
ki je zmožen voziti s plitvico po jezeru, potrebuje od 15. avgusta do konca septembra. Pismene ponudbe na: Hotel Starki, Bled.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoslavci). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši.

Krojaški mojstri, šivilje in pletilje!

ki nimate časa v sezoni, vdeležite se sedaj krojnega tečaja, ki se prične 8. avgusta. - Pomočniki, pomočnice, nešivilje tudi vi izrabite priliko in se ga vdeležite, da boste za jesensko sezono lažje dobili službo. Ker imamo general. zastopstvo modnih listov anglo-francoske modne krojne akademije, se bo že v tem tečaju poučevalo po najnovejših jesenskih modelih, brez katerih vam ne bo mogoče delati moderno garderobo. - Za učence brezplačno ponavljalni tečaj. Brezplačna reko-mandacija služb. - Krojno učilišče. Generalno zastopstvo modnih listov Ljubljana, Stari trg 19.

Stanovanja

2 sobi, kuhinja, kabinet in pritlikline, se takoj odda. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8696.

2 sobi in kuhinjo
oddam tistemu, ki posodi 40.000 Din proti garanciji in obrestim ali brezplačno stanovanje. - Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Sigurnost«.

Dvosobno stanovanje
mala kuhinja, suteran v novi suhi vili oddam mirni družini z odraslimi člani. Naslov v upravi lista pod št. 8814.

Vnajem

Elektr.-stroj. zadruga
v Šmarci pri Kamniku, želi oddati v najem za daljšo dobo kakemu resnemu obrtnemu ali industrijskemu podjetju svoje prostore z električno ali vodno gonilno silo do 12 konj. sil dnevne izrabe po primerni ceni.

Zasluzek

Iščem
za vse kraje v državi zastopnike za prodajo nove patriotične slike. Prodajo je odobrilo in omogočilo pristojno ministrstvo. Zasluzek 3-6000 Din mesečno. Obrniti se je osebnost ali pismeno na Kovačević, Beograd, Kolarjeva 3/1.

Objave

Javna dražba
prostovoljna, se nadaljuje jutri, v sredo in četrtek, ob 9 dopoldne v Kapi-teljski ulici 3, dvorišče.

Posredstva

Prodajam posredstvo
z vsem gospodarskim poslopjem, na katerem se lahko redi 15 glav živine, zraven tudi mlin na tri tečaje, vse tik okrajne ceste in 20 minut od postaje. Več se poizve pri lastniku Jože Bokal, Poljane, pošta Kresnice.

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmer-ni ceni gradbeni in arhitektonična inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani - Mestni trg 25/L.

3 vogalne parcele
v bližini električne železnice, po 800 m², se ugodno prodaja. Pojasnila: Ljubljana, Zaloška c. 21.

Novo zidana hiša
2 sobi in pritlikline z vrtom se prodaja: Gozdna 76, Pobrežje pri Mariboru

POSREDOVALNICA
Iv. Godina.
Maribor, Tattenbachova ulica št. 19/I
proda

Veleposredstvo, 89 ha lepega gozda, 18 ha prvovrstnega zemljišča poleg žaga in mlin, z bogatim inventarjem. Cena 1.700.000 Din.

Majhno hišico

v Ljubljani ali neposredni bližini, kupim. Prevzamem tudi prevzitarico v dobro oskrbo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Marija 17«.

Majhno hišico

z zemljiščem za trgovino ali gostilno v prometnem kraju kupim ali vzamem v najem. Ponudbe na upr. lista pod »Cena in opis«.

Kupimo

Kupim:
kompletno staro dobro ohranjeno izložbeno okno z roletto (150-160 cm x 120-130 cm) in enaka roletna vrata (200-205 cm x 70-80 cm). Ponudbe na Stražar, Domžale.

Bencin motor

3-4 konjskih sil, mali za prevažati; za pogon mlitnice, tudi vse skupaj kupim. Pismene ponudbe s ceno na Franc Cirič, Koračice 3 p. Sv. Tomaž pri Ormožu.

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Suhe gobe

kupi
Fran Pogačnik
Ljubljana, Dunajska c. 36.

Prodajmo

Kočijo
eno- ali dvovprežno prodam in par kompl. komatov. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8821.

Damsko kolo
omaro, zofo in mizo, vse dobro ohranjeno, poceni prodaja drž. mojster N. Cukowski, Ljubljana, Dunajska cesta 64.

Pletilni stroj

skoraj nov št. 8/60, se ugodno prodaja. Naslov v upravi lista pod št. 8811.

Proda se
po nizki ceni novo, moderno orehovo politirano pohištvo za kompletno spalnico. Cenj. ponudbe na naslov: Jernej Sitar, Šmihel pri Novem mestu.

Paviljon

y Eternitom krit, na veseličnem prostoru ljubljanskega velesejma se z inventarjem vred zelo ugodno prodaja. Informacije pri Fr. Kham, Miklošičeva 8 ali urad ljubljanskega velesejma.

Otroška posteljica

z obema modrocema, še dobro ohranjeno, poceni naprodaj. - Zaje c. Cojzova cesta 1/II.

Več traverz

petmetrskih, premer 42 cm, zakovanih, uporabnih tudi za mostove, se prodaja. Vprašati je pri tvrdki »Orient«, Dunajska cesta.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla, cenc oddaja Fran Suštar, Dolenska cesta. Telefon 2424

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Lilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Lopa

pripravna za branjarjo, se ugodno prodaja. - Informacije: »Ribas«, Gradišče št. 7, Ljubljana.

Moško kolo

napol dirkalno, znamke »Avtomoto«, malo rabljeno, prodaja Hočevar Peter, higijenski zavod v Ljubljani, Zaloška c. 2.

Glasba

Izdeluje harmonije
vsakovrstna popravila in uglašanje klavirjev in cerkvenih orgel - Tramte Anton, Škofja Loka.

Klavirji

Zaloga in izposojevalnica klavirjev, prvovrstnih instrumentov različ. tvrdk, kakor tudi lastnih izdelkov. Prodaja najcenejša, na najmanjše obroke z garancijo, brez vsakega pribitka ali vračunanja kakršnihkoli obresti. Poseben oddelek za popravila. Uglaševanje in popravila za konservatorij, Glasbeno matice in druge zavode izgotavlja moj trvdka. Gre tudi na deželo. - Izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5, Rimska cesta 2.

Obrt

Lončene peči

visoke in krušne, štedil-nike z oblogo domačih ali českih belih tablic - Vam nudi pečarija Jerko, Črnuče. - Solidno delo! Najnižje cene!

Mrtvaške krste

ima vedno v zalogi Jernej Sitar, Šmihel pri Novem mestu.

Lanene tropine

in druga krmila nudi najcenej Veletrgovina žita in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

WECK-OVE

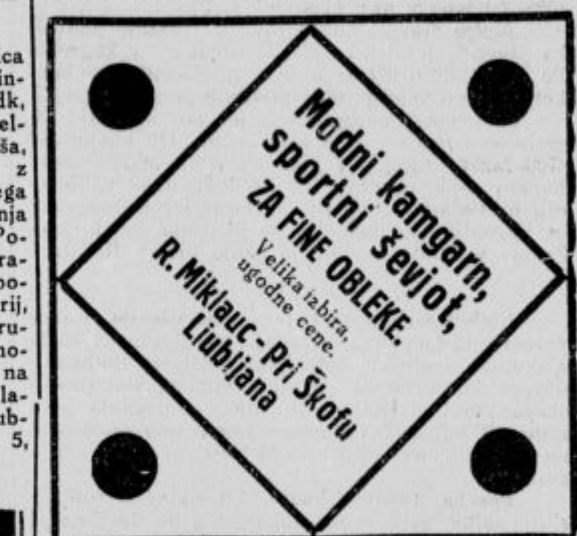
češe in aparati za vkuhavanje so prispele. FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10.

OGLAŠUJTE V

SLOVENCU

Čudežni Balzam

Poslajte še 20 lončkov Radio-Balzama, ker so ljudje zelo zadovoljni. - Spoštovanjem! Franc Maček, čevljarna, Dol. Logaec. - Rešite se tudi Vi: kurjih oces, žuljev, bradavic, trde kože, izpuščajev, bul itd. z Radio Balzomom, brez nevarnosti, brez noža, ki je že marsikaterga pokopal. - Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din na povzetje. Dva lončka 28 Din, trije lončki 40 D. Pošlje: R. COTIČ, Ljubljana (Šiška), Kamniška 10 a.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej
najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. "TRIBUNA" F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Autotaksi M. Hočevar

Novo mesto-Kendija Telefon št. 18

Opozorilo!

V noči od petka na soboto dne 1. in 2. avgusta t. l. sta mi bila ukradena iz gostilniške sobe gramofon s 25 ploščami in harmonika. Gramofon znamke »Columbia« je imel sledeče plošče: Valencia, Naprej v Ljubljano, Odprti mi dekle kamrico, Donauwellen itd.; harmonika pa označeno Fr. Ban, Nassenfuhl. - Event. kupce opozarjam tem potom na firmi, ki ju nosita ukradena predmeta. V tem slučaju, da bi kdo ponujal predmete z omenjenima znamkama, naj se ga naznani pristojni oblasti ozir. tuk. žandarmerijski postaji. Pripravljen sem poravnati nastale stroške in plačati nagrado.

V Mokronogu, dne 2. avgusta 1930.
Kolenc Franc, gostilničar in trgovec.
(Dravska banovina.)

Pridobivajte novih naročnikov!

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Hitreje je Mihaelu utripala žila, ko je pričakoval odgovora. Težko bi bilo dvomiti, da govori tam kdo drugi in ne sam poglavar Ming Vang Tang, torej mož, ki ga je že dvakrat videl v prav značilnih okoliščinah. Jasno je bilo, da je Kitajec, kakor mnogi njegovi rojaki, mnogo potoval in se je angleščine naučil po svetu. Toda, kaj pa je tisto, k čemur je priganjal Lovreta? Kaj bo neki Lovro odgovoril?

Lovro pa sploh ničesar ni odgovoril. Nekaj časa sta oba molčala; slišati ni bilo prav nič drugega kakor gusarjeve stopinje, ko je korakal ob kletki gor in dol, pa še te so se le šibko slišale.

»Molčiš, prase! Trdovraten si! Le pa kaj se zanašas? Moja trdnjava je daleč proč od krajev, kjer se gredo tvoji rojaki tirane. Pri moji veri: ne bo dolgo, pa bomo vse pobili in pregnali in Kitajska bo ostala le Kitajcem! Tu nimate nobenega prijatelja, vaš brat je tudi daleč, torej ni nikogar, da bi vas rešil!«

»Vaš čas pa tudi poteka. Storite, kar zahtevam, pa vas oprostim in z varnim spremstvom pošljem v Mako. Če pa me odklonite, potem vas bom res tudi izpustil iz kletke, a le zato, da izgubite glavo! Odločite se torej! Samo malo odloga vam še dam in prisegam vam pri treh verah: ako se v tem času — ne povem vam, koliko ur imate še — ako se v teku roka, ki je znan samo meni, ne odločite in me ne ubogate, ne boste nikdar več videli svoje domovine, ne svojih prijateljev, ne svojega brata! Ali mi boste zdaj odgovorili?«

Zopet vse tiho. Niti ena beseda ni prišla iz Lovretovih ust. Zato je ropar svojo barvo spremenil. Iz ust se mu je vdrila cela reka strašnih, surovih kitajskih psokv. Ko pa je ves svoj strup izčrpal, je odšvedral. Mihael je stegnil vrat in videl, da je korakal možak preko odprtega kraja in izginil v barako nasproti kletki.

Čas je torej, da odide. Odloga ropar ni označil; morda je bil dolg, morda kratek. Zato mora poskusiti, da reši brata takoj! Pa kaj, ko je bilo že tako pozno, da je bila zora blizu in ni bilo mogoče do naslednje noči ničesar več storiti! Mihaela je grozno mučil strah, da se ne bi vrnil, ko bo morda že prepozno!

Vse je bilo tiho. Splezal je na zid in preko njega ter se začel plaziti po razpoki v poševnem zidu. Tu pa se mu je pod nogo utrgal kos ometa. Zdrknil je po zidu in ker se ni mogel ujeti, je spodrsnil, se strkljal preko skalnatega pobočja ter butal od skale do skale. Zaropotalo je in z groznim pljuskom je treščil v jezero.

27. Slučajno srečanje.

Lo Fing je medtem čakal ob poveznjenem čolnu in postajalo mu je vedno bolj tesno pri srcu, ko so iz minut narasle ure. Le kaj se je pripetilo temu noremu Holandcu, ki je vkljub vsem svarilom gonil svojo, da mora prodreti v utrdbo gusarjev, ko so se jih vsi drugi tako zelo bali?

»Prav zares,« je odvrnil kmet sam sebi, »prav tako neukrotljiv je kakor bik, če nima v nosu obročka!« Ne enkrat je zapustil svoje skrivališče pod čolnom ter se oziral po jezerski obali ob trdnjavi, ki se je kakor črna gmeta odražala na temnem obzorju. Na ušesa so mu prihajali šibki glasovi, ki pa niso kazali

zmešnjave in razburjenja; gotovo pa bi nekaj takega nastalo, ako bi vlomilca odkrili. Če pa Holandec ni šel v trdnjavo, kje pa potem je in kaj dela?

Lo Fing je smatral zvestobo za sveto dolžnost. Mihael Tromp je bil njegov prijatelj, zato je čutil zanj nekakšno odgovornost. Ko je končno mesec zašel za trdnjavo, ni mogel Lo Fing nič več držati rok križem. Potolažil se je s pregovorom: »Umrli boš ali pa živel, kakor ti je usojeno,« in se splazil proti skupinam skal ter skozi temo bulil čez vodo.

Sprva ni videl drugega kot gladko steno trdnjave. Toda ali se ni na steni začelo nekaj premikati. Pridržal je sapo. Ali se slednjič vendarle vrača pusto-lovski Holandec?

Naenkrat pa mu je temna stvar izginila izpred oči. Čez nekaj trenutkov je zaslišal pljusk. Holandec, če je on, je gotovo padel; sicer bi bil stopil v vodo brez šuma. Brez obotavljanja je vrgel kmet suknjo raz sebe in zabredel v jezero.

Tako se je torej moglo zgoditi, da se je kmalu nato Mihael prebudil iz nezvesti na skalni polici nad jezersko gladino. Lo Fing pa se je sklanjal nad njim.

»Ali je moj spoštovani prijatelj hudo ranjen?« je zašepetal kmet.

»Mislim, da ne. Spodrsnilo mi je, pa sem se udaril na glavo. Ste šli za menoj, gospod Fing?«

»Tako je, pač pa potem, ko me je začelo boleti srce. In prava sreča je bila, da sem prišel prav tedaj, ko ste padli. Priplaval sem do vas, ko ste se potapljali in sem vas potegnil iz vode. Zdaj pa morava odtod. Ali boste mogli plavati?«

»Moral bom pač poskusiti, vi mi boste pa pomagali. Saj v trdnjavi pljuska menda niso slišali?«

»Mislim da ne; vsaj nič ni kazalo na to. Pojdiva!«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 20. zvezek: Savinec, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Remnich, ZAGORSKI ZVONOVI, Slavica, NA SINAJ, 30 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez. 42 Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din.